

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Документу державного планування

“Детальний план території по об’єкту "Нове будівництво берегозакріплювальних споруд на р.Прут в с.Семаківці Матеївецької сільської ради Івано-Франківської області”

Розділ “Охорона навколишнього природного середовища”

ПРОЕКТ

Виконавець

ФОП БОЙКО О.Ю. Свідоцтво про державну реєстрацію № 20740000000009347 від 19.03.2007

04111, м. Київ, вул. Д. Щербаківського, 53в/ 22.

Тел. : 044 338 9370

Email : office@juliesdata.com

Аналіз наданих даних виконується в геоінформаційних системах QGIS, SAGA за допомогою інструментів бази даних містобудівного кадастру QGISgp ©Yuliia Maksymova 2019 - 2022

juliesdata.com

facebook.com/juliesdata

twitter @juliesdata

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.

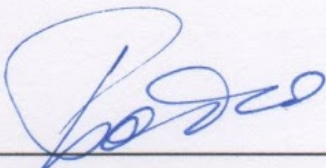
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

КИЇВ-2022

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

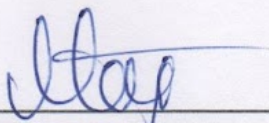
Керівник, спеціаліст із CEO
та геоінформаційних
систем

Бойко О.Ю.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління № 25-01 від 31 березня 2021р.

Інженер-геоінформатик,
спеціаліст із CEO,

Максимова Ю.С.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління № 25-03 від 31 березня 2021р.

ЗМІСТ

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	5
1.1. Зміст та основні цілі ДДП	5
1.2. Узгодженість ДДП із цілями документів вищого рівня	5
2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ	6
2.1. Статистична інформація щодо території, на яку поширюється дія ДДП.	6
2.1.1. Кліматичні особливості території.	6
2.1.2. Викиди парникових газів	8
2.1.3. Стан здоров'я	9
2.1.3. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря	10
2.2. Характеристика водних об'єктів	11
2.3. Стан водних об'єктів	15
2.4. Стан земельних ресурсів	18
2.5. Сучасний стан природно-заповідного фонду та рекреації	21
2.6. Поточний стан ґрунтів	23
2.7. Поточний стан рослинного покриву – біотопів	23
2.8. Основні екологічні проблеми ДДП	23
2.9. Чинники негативного впливу на довкілля	23
2.9.1. Акустичне забруднення	23
2.9.3. Забруднення атмосферного повітря	24
2.9.4. Електромагнітне забруднення	24
2.9.5. Перенесення забруднюючих речовин із дощовими водами	24
2.9.6. Проблеми поводження з відходами	25
2.9.7. Деградація ґрунтів через водну та вітрову ерозію	25
2.10. Підсумки розділу 2	26
3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	27
3.1. Електромагнітне забруднення	27
3.2. Проблеми поводження з відходами	27
3.3. Вплив на об'єкти рекреації поза межами розроблення ДДП	27
3.4. Підсумки	27
4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	28
4.1. Основні екологічні проблеми	28
5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	28
5.1 Міжнародні зобов'язання	28
5.2. Національні зобов'язання	28
5.3. Процедура ОВД	28
6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ	29
6.1. Акустичне забруднення	30
6.2. Забруднення атмосферного повітря	30
6.3. Тиск на водні об'єкти від проектних рішень	31
6.4. Можливе забруднення ґрунтів	34

6.6. Електромагнітне забруднення	35
6.7. Постійними наслідками реалізації проектних рішень	35
6.8. Вплив на природно-заповідний фонд	35
6.9. Зміни історико-культурного фонду	35
6.10. Підсумки розділу	35
7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	38
7.1. Заходи щодо зменшення впливу забруднення атмосферного повітря	38
7.2. Заходи щодо зменшення впливу шумового забруднення	38
7.3. Заходи щодо зменшення впливу електромагнітного забруднення	38
7.4. Заходи щодо зменшення забруднення ґрунтів та поверхневих вод	38
7.5. Заходи щодо зменшення негативних чинників на біорізноманіття	38
7.6. Заходи щодо зменшення впливу негативних чинників на здоров'я людини	39
7.7. Екологічні політики, що сприятимуть збільшенню біорізноманіття та сталому розвитку	39
8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ	39
8.1. Вихідні дані для виконання оцінки	39
8.2. Використані інструменти та методики	40
8.3. Планувальні альтернативи	40
8.4. Фактори, які не було враховано під час підготовки звіту	40
9. УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ	40
10. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	41
10.1. Вибір екологічних показників	41
10.2. Заходи щодо моніторингу впливу забруднення атмосферного повітря	42
10.3. Заходи щодо моніторингу шумового забруднення	42
10.4. Заходи щодо моніторингу електромагнітного забруднення	42
10.5. Заходи щодо моніторингу впливу на водні об'єкти	42
10.6. Заходи щодо моніторингу впливу негативних чинників на здоров'я людини	42
10.7. Місця для моніторингу	42
10.8. Обробка даних	43
10.9. Моніторинг виконання документу державного планування за статистичними показниками	43
10.10. Додаткова інформація щодо моніторингу довкілля	44
11. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)	44
12. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ	45

ВСТУП

Замовник документу державного планування -Матеївецька сільська рада І78267, Івано-Франківська обл., Коломийський р-н, с. Матеївці, вул. Відродження, буд. 10.

Виконавець стратегічної екологічної оцінки документу державного планування — ФОП Бойко О.Ю. (04111, м. Київ, вул. Щербаківського, 53в, к. 22) за договором № L3D07.2624855802, в особі відповідальних осіб Бойко О.Ю., Максимова Ю.С. (свідоцтво про проходження курсів підвищення кваліфікації із стратегічної екологічної оцінки додано додатком до цього договору).

ДДП «Детальний план території по об'єкту "Нове будівництво берегозакріплювальних споруд на р.Прут в с. Семаківці Матеївецької сільської ради Івано-Франківської області"», розроблений на основі Рішення сесії рішення сесії Матеївецької сільської ради № 150 від 26.11.2021 року.

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

1.1. Зміст та основні цілі ДДП

ДДП розроблений на підставі натурного обстеження аварійних ділянок річок та інженерно-топографічних і гідрологічних вишукувань, виконаних ТОВ «УКРТЕХ ІНЖИНІРИНГ» в 2021 році, в результаті яких одержано план трьох аварійних ділянок річки в масштабі 1:1000.

Територія ДПТ розташована на північно-західній околиці с. Семаківці і відноситься до територій зелених насаджень загального користування .

Детальним планом передбачається нове будівництво берегозакріплювальних споруд, до яких відноситься:

1. розчистка русла р. Прут на довжині 870 м;
2. будівництво лівобережної водозахисної дамби, на довжині 752 м;
3. досипка існуючої лівобережної водозахисної дамби до проектного рівня на довжині 248 м;
4. кріплення верхового укосу лівобережної дамби та частини лівого берега великогабаритним каменем на довжині 450 м;
5. влаштування водовипуску ТВ-10 – 1 шт.

Детальним планом території не передбачається зміна цільового призначення ділянки.

1.2. Узгодженість ДДП із цілями документів вищого рівня

Таблиця 1.1

Узгодженість основних положень Стратегії розвитку Івано-Франківської області на 2021 -2027 роки та рішень, передбачених ДДП

Назва документу вищого рівня	Узгодженість з рішеннями проекту ДДП ¹
ДИРЕКТИВА № 2007/60/ЄС Європейського парламенту та Ради ЄС щодо оцінки та управління ризиками, пов'язаними з повеннями	+
Водний кодекс України	+
Стратегія розвитку Матеївецької об'єднаної громади на 2018-2026, ОЦ «Покращення екологічного образу громади та рівня	+

¹ Примітка. "+" - узгоджені частково, "++" - повністю узгоджені, "-" - є суперечності, "0" - нейтральний взаємозв'язок

захищеності мешканців від негативних наслідків природних явищ»

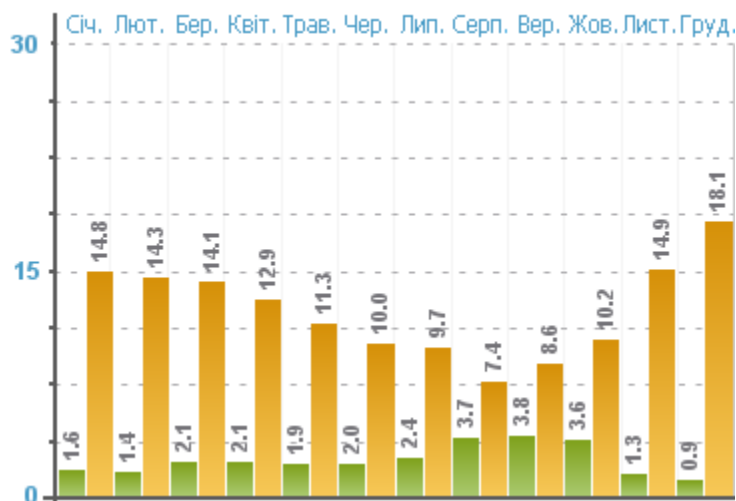
2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ

2.1. Статистична інформація щодо території, на яку поширюється дія ДДП.

2.1.1. Кліматичні особливості території.

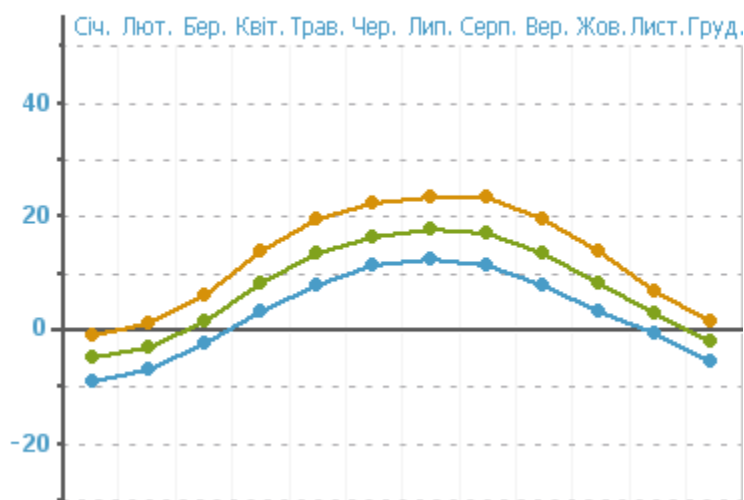
Основними характеристиками кліматичних умов є температура повітря, атмосферні опади тощо. Нижче розглянуто деякі з цих складових.

Умови загальної атмосферної циркуляції визначають напрямки вітрів: взимку – західні і південно-західні, влітку – західні і північно-західні. Нижче наведено графіки кліматичних даних на станції "Коломия", починаючи з 1899 року за даними Українського гідрометричного центру [https://meteo.gov.ua/ua/34208/climate/climate_stations/93/15/].

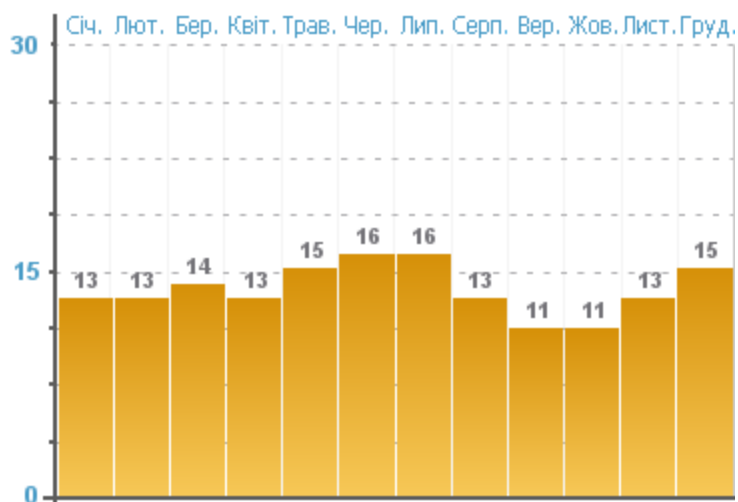
Умовні позначення: зелений графік- ясні; помаранчевий графік - похмурі

рис.2.1. Число ясних і похмурих днів за загальною та нижньою хмарністю

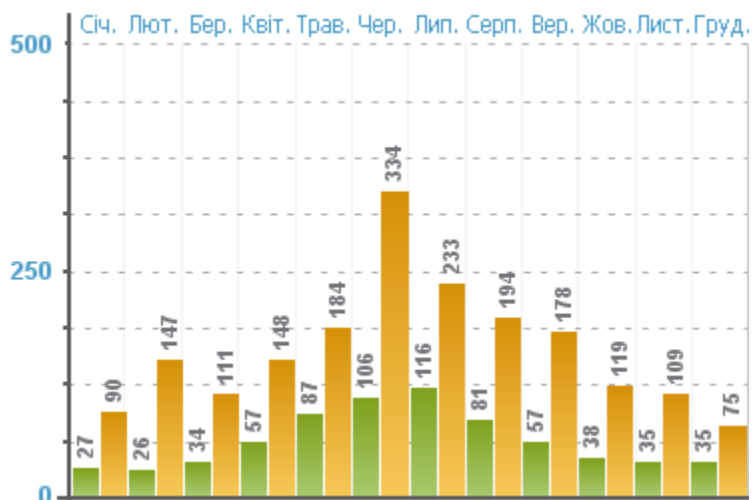

Умовні позначення: оранжева лінія графіку- середньомісячна максимальна;
синя лінія графіку -середньомісячна мінімальна;
зелена лінія графіку - середньомісячна.

рис.2.2 Показники середньої місячної і річної температури

Умовні позначення: зелений графік- середня; оранжевий графік - максимальна.
рис.2.3 Число днів із різною кількістю опадів

Умовні позначення: зелений графік- середня; оранжевий графік - максимальна.
рис.2.4. Середня місячна і максимальна кількість опадів (мм) з поправками на змочування

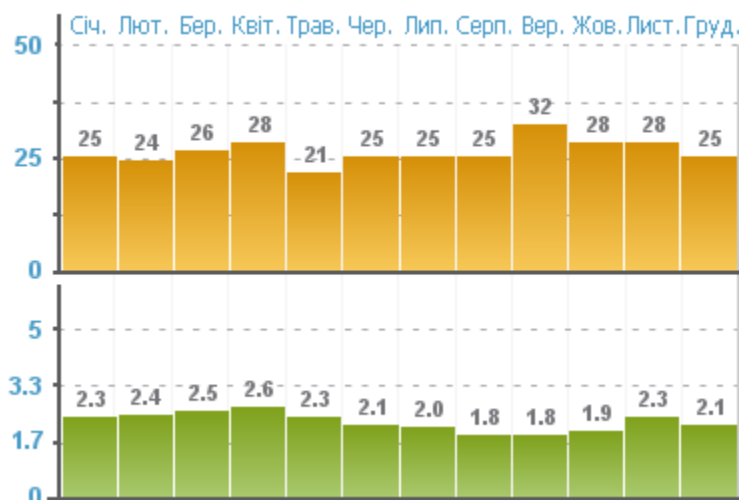

рис.2.5. Швидкість вітру, м/с

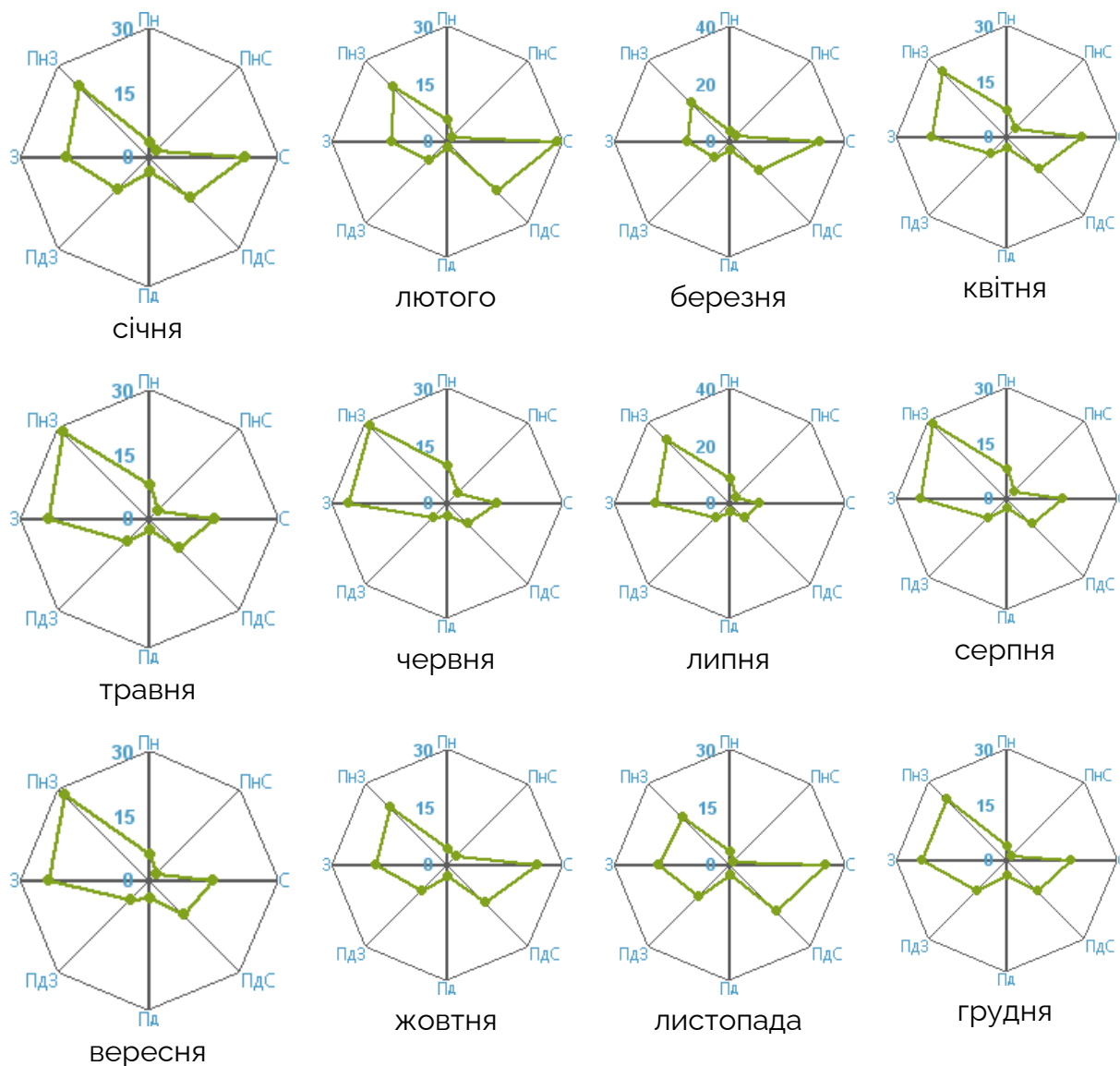

рис.2.6. Повторюваність (%) напрямку вітру та штилю

Отже, кліматичні особливості території визначаються помірними кліматичними показниками, що є сприятливою умовою для проживання та відпочинку населення.

Згідно екологічного паспорту області Коломийський район потрапляє в Південно-східний кліматичний район [<https://www.if.gov.ua/storage/app/sites/24/documentu-2021/ekologichniy-pasport-2020-ivano-frankivskoi-oblasti.pdf>].

Згідно з фізико-географічним районуванням території України (додаток А, ДБН В.2.2-12-2019) проектована територія відноситься до V фізико-географічної зони «Карпатська гірська країна». Клімат тут помірно-континентальний, суттєво відрізняється від рівнинного. Характеризується взаємодією радіаційних і циркуляційних процесів, що обумовлено географічним положенням території та її гірським рельєфом.

2.1.2. Викиди парникових газів

Парникові гази, що утворюються внаслідок діяльності людини, викликають посилення парникового ефекту та є одним із суттєвих факторів впливу на зміну клімату. Надмірна кількість газів, які утворюються в результаті діяльності транспорту, сільського господарства, промисловості, а також лісових пожеж, утримують сонячне тепло у нижніх шарах атмосфери, не даючи йому повертатись до космосу.

Згідно регіональної доповіді про стан навколишнього середовища в

Івано-Франківській області, від стаціонарних джерел забруднення у повітряний басейн надійшло 10,2 млн. т. діоксиду вуглецю (на 20,9% менше порівняно з 2019 роком) – основного парникового газу, який впливає на зміну клімату.

Основними забруднювачами повітря залишаються підприємства з виробництва та розподілення електроенергії, від стаціонарних джерел, забруднення яких в атмосферне повітря надійшло 89,5% загальнообласних обсягів викидів.

За даними Головного управління статистики в Івано-Франківській області у структурі викидів забруднюючих речовин переважає діоксид та інші сполуки сірки –136,1 тис.т., речовин у вигляді твердих суспендованих частинок було викинуто 35,2 тис.т., сполук азоту –16,3 тис.т., метану –8,1 тис.т., неметанових летких органічних сполук –5,1 тис.т., оксиду вуглецю–4,1 тис.т.

Викиди парникових газів на території ДДП відсутні.

Прогнозовані зміни клімату, якщо документ не буде затверджено

Згідно регіональної доповіді про стан навколишнього середовища за 2020 рік [http://www.if.gov.ua/files/uploads/regional%20d_2019.pdf] на території області спостерігаються загальні кліматичні тенденції характерні для України, зокрема збільшення температури повітря та кількості екстремальних погодних умов – це аномальна спека і тепловий стрес, повені та підтоплення, поява нових інвазивних видів рослин і тварин, шкідників і алергенів.

2.1.3. Стан здоров'я

Стан здоров'я населення оцінюється, зокрема за тенденцією та кількістю вперше зареєстрованих випадків захворювань, загальної кількості захворюваності, відомостей про померлих новонароджених. Статистику по зазначеним показникам подано нижче.

Існуючі статистичні дані говорять про такі загальні тенденції в області та районі як зниження народжуваності, підвищення показника смертності, підвищення питомої ваги населення старшого пенсійного віку, зниження середньої очікуваності тривалості життя. В цілому тенденції різкого або негативного погіршення стану здоров'я населення немає.

Згідно даних Головного управління статистики Івано-Франківської області [<http://www.ifstat.gov.ua/>] чисельність населення Івано-Франківської області постійно зменшується, починаючи з 2006 року (рис.2.7) в сільській місцевості. Факторами, які впливають на зміну кількості населення є природній приріст населення, міграційний рух.

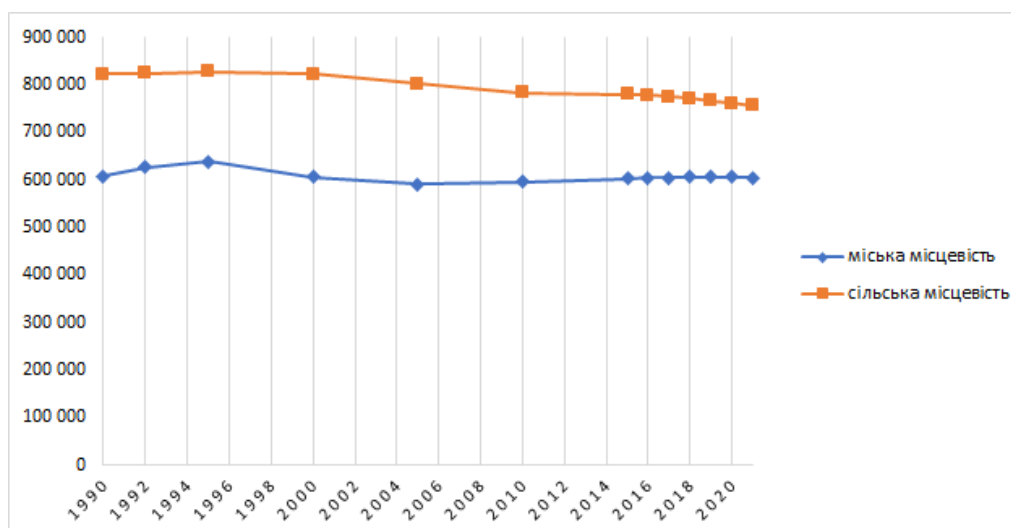

рис. 2.7. Динаміка зміни кількості населення в області

Таблиця 2.1

Кількість живонароджених та померлих в сільській місцевості Надвірнянського району [https://ifstat.gov.ua/]

Рік	Живонароджені	Померлі
2019	799	894
2020	797	988

Зменшення чисельності населення області та району відбувається за рахунок природного скорочення та міграції.

Детальну інформацію про стан здоров'я населення області та Коломийського району зокрема наведено на сайті Головного управління статистики Івано-Франківської області [http://www.ifstat.gov.ua/]. Враховуючи масштаб і специфіку ДДП дублювати цю інформацію в Звіті недоцільно.

Прогнозовані зміни стану здоров'я населення, якщо документ не буде затверджено

Враховуючи, що на території села відсутні підприємства, що значно забруднюють довкілля, негативних змін у динаміці стану здоров'я не передбачається. На рівні району варто очікувати продовження існуючих трендів.

2.1.3. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

На території дії ДДП відсутні об'єкти, що здійснюють вплив на атмосферне повітря. Детальна статистична інформація щодо стану атмосферного повітря в області наведена в регіональній доповіді про стан довкілля за 2020 рік [https://www.if.gov.ua/storage/app/sites/24/documentu-2021/regionalna-dopovid-pro-stan-navkolishnogo-prirodnogo-seredovishcha-v-ivano-frankivskiy-oblasti-v-2020-rotsi.pdf]. Локальні дані про стан атмосферного повітря на території ДДП відсутні.

Використання озоноруйнівних речовин

На території дії ДДП відсутня діяльність, що використовує озоноруйнівні речовини. Детальна статистична інформація щодо впливів на атмосферне повітря на рівні області наведена в регіональній доповіді про стан довкілля за 2020 рік². Локальні дані про стан атмосферного повітря на території ДДП відсутні.

Стан радіаційного забруднення атмосферного повітря

Радіаційний фон на території Івано-Франківської області у 2020 році вимірювався Івано-Франківським обласним центром гідрометеорології на п'яти метеостанціях: Івано-Франківськ, Долина, Коломия, Яремче та Пожижевська. 122 Загальні показники радіоактивного забруднення атмосферного повітря на території області за 2020 рік не перевищують рівень природного гамафону, в порівнянні з попереднім роком ці величини суттєво не змінилися.

2.1.3.1. Прогнозовані зміни у динаміці та структурі викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Оскільки територія ДДП належить до земель водного фонду, в динаміці локальних викидів забруднюючих речовин в атмосферу не передбачається. Основний вплив здійснюватимуть джерела викидів за межами дії ДДП, що формуватимуть фонове забруднення.

²

www.if.gov.ua/storage/app/sites/24/documentu-2021/regionalna-dopovid-pro-stan-navkolishnogo-prirodnogo-seredovishcha-v-ivano-frankivskiy-oblasti-v-2020-rotsi.pdf

2.2. Характеристика водних об'єктів

Ділянка ДДП знаходиться в заплаві ріки Прут.

Відповідно до проекту Плану управління річковим басейном Прута³, Прут – одна з найбільших річок, що протікає в Західній Україні, Республіці Молдова та Румунії, одна з основних приток р. Дунай. У межах України розташовано 33% від загальної площі басейну, Молдови – 28%. Довжина річки – 967 км, площа водозбірного басейну – 27540 км². У межах України басейн Пруту (площа – 9168,25 км²) розташований на території Івано-Франківської (4878,87 км²) та Чернівецької областей (4289,38 км²). Важливою особливістю річки є велика водність і часті паводки, що спричиняє реальну загрозу не тільки для господарської сфери, але й для життя людей, які мешкають в басейні р. Прут.

Річка Прут бере свій початок на південно-західному схилі гори Говерли на відстані приблизно 15 км на південний схід від села Ворохта на висоті 1750 м над рівнем моря і впадає в Дунай на південь від села Джурджулешти, на відстані 164 км від гирла Дунаю. Спочатку Прут тече в напрямку на північний схід і в районі с. Делятин круто повертає на південний схід. В Карпатах річка приймає багато приток, більшість з яких мають невелику довжину і малу водність. З великих приток слід вказати річки Лючка, Кам'янка, Товмачик, Рибниця, Черемош, які відіграють основну роль у живленні річки. Долина Пруту обмежена крутими схилами, на яких ще досить часто ростуть густі ялиново-смерекові ліси. Майже на всій ділянці в горах річка порожиста, має багато водоспадів. На межі Івано-Франківської та Чернівецької областей у Прут впадає р. Черемош. Нижче місця його впадання водність Пруту зростає, річка набуває рівнинного характеру і далі тече по Передкарпатській рівнині. Біля с. Мамалига річка залишає територію України і далі тече між Румунією та Республікою Молдова.

Басейн Пруту на території України характеризується досить густою гідрографічною мережею. Густота річкової мережі дорівнює 0,94 км/км², що майже в три рази більше середнього показника по Україні (0,34 км/км²). Густота мережі обумовлена, насамперед, двома факторами: великою розчленованістю рельєфу і одночасно значною кількістю опадів. Загалом в басейні р. Прут налічується 7192 річки протяжністю 16404 км. Річки відрізняються великими похилами, швидкою течією, а також бурхливими повенями і паводками (особливо в передгір'ях). Відносно м'які породи флішу не сприяли створенню значних водоспадів. Лише в деяких долинах при перетині твердих пісковиків виникає система невисоких водоспадів (Яремчанський водоспад на р. Прут). По всій довжині, починаючи від витoku до м. Чернівці, Прут має гірський характер (довжина річки на цій ділянці складає 185 км). Характерна особливість р. Прут у тому, що вона набирає свою повну водність вже в районі м. Чернівці і в подальшому, протікаючи по напівзволожених територіях, не збільшує її. Швидке зростання водності відбувається на передгірській ділянці, де Прут приймає свої праві притоки. Після злиття з Черемошем його водність збільшується майже в 2 рази.

Для Пруту характерні повені протягом більшої частини року. Основна кількість повеней обумовлена випадінням опадів в літньо-осінній період. За цей час в передгір'ї випадає 400 – 500 мм опадів, а в гірській частині, де формується основний стік Пруту, 700 – 1000 мм. Крім того, на 11 червень – липень припадає максимум днів (в середньому 7 днів на місяць) з грозами, з якими пов'язані добові максимуми опадів, які в свою чергу значно впливають на формування повеней. Всі повені з максимальною витратою більше ніж 250 м³/с спостерігалися з 1951 по 1988 роки включно. В середньому за рік спостерігається 10 – 15 повеней, в тому числі з виходом на заплаву 1 – 4 рази. Особливо великі повені спостерігались у такі роки: 1897, 1911, 1927, 1941, 1955, 1969 роки. Ширина зони затоплення сягала 2 – 3 км. Навесні, під час сніготанення щороку спостерігається підйом рівня води, однак максимальне його значення майже ніколи не перевищує

³ http://blacksea-riverbasins.net/sites/default/files/RBMP%20Prut%20UA%2015%20May%20fin%20ukr_1.pdf

дощових повеней навіть тоді, коли весняне повноводдя підсилюється випаданням опадів. Характерною рисою весняного сезону (березень, квітень) є утворення повеней змішаного походження, коли поруч з талими водами у живленні річки приймають участь дощові води.

Прут відноситься до типу річок, в яких паводковий режим спостерігається протягом року. Під час відлиг зимою основна частина снігу тане, тому максимум стоку не припадає на весняне водопілля. Максимум стоку формується за рахунок випадіння інтенсивних дощів зливогого характеру. Кількість опадів на одну добу може складати величину 300 – 320 мм. Великі зливі дощі утворюють катастрофічні паводки. Вони спостерігаються, в основному, в червні-вересні. Вплив таких паводків на русло річки надзвичайно великий, вони можуть повністю змінювати морфологію русла (рис. 2.8-2.13.)

рис. 2.8. Морфологія русла на 07.2006 р.

рис. 2.9 Морфологія русла на 09/2012 р.

рис. 2.10. Морфологія русла на 03/2015 р.

рис. 2.11. Морфологія русла на 03/2017 р.

рис. 2.12 Морфологія русла на 10/2017 р.

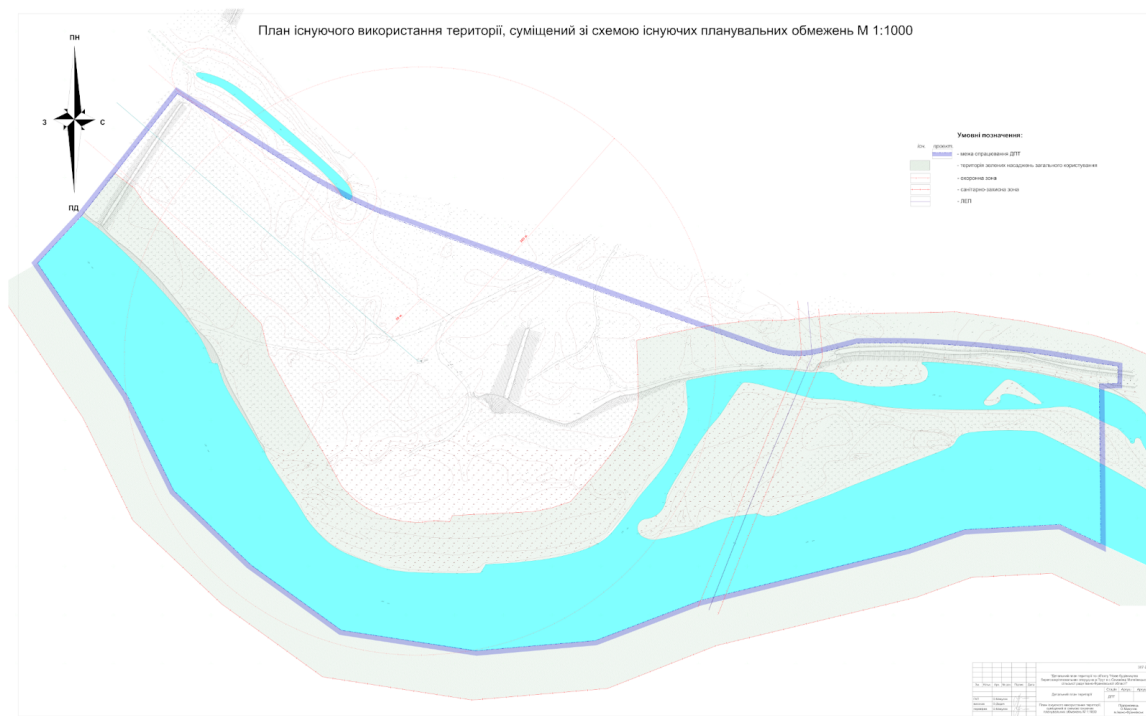

рис. 2.13. Морфологія русла згідно топографічного знімання ділянки ДДП на осінь 2021 р.

Враховуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що постійне меандрування русла є природним процесом, притаманним річці Прут.

2.3. Стан водних об'єктів

Згідно даних Державного водного кадастру⁴, Прут не належить до істотно змінених масивів поверхневих вод, без ризику впливу таких антропогенних факторів, як точкових, дифузних джерел забруднення, гідроморфологічних змін. Найдійність хімічного стану - середній.

За даними Дністровського басейнового управління водних ресурсів, інструментально-лабораторний контроль якості поверхневих вод проводився у 2х створах на річці.

На території дії ДДП відсутні джерела забруднення водних об'єктів.

Вище за течією річки знаходиться пост спостережень на водозаборі питної води - р. Прут, 867 км, м. Коломия, в/з питний, лів. берег. Відмістка ом - 274,74 м. БС.

Середній рівень води в точці спостережень - 290 см, максимальний - 688 см, мінімальний - 158 см.

Динаміку хімічного стану за 2010-2021р подано нижче.

⁴ <http://geoportal.davr.gov.ua:81/#swbStanXSidebar>

Хімічний склад води на водозаборі м. Коломия, 2010-2021 р. Хлорид- та сульфат-іони.

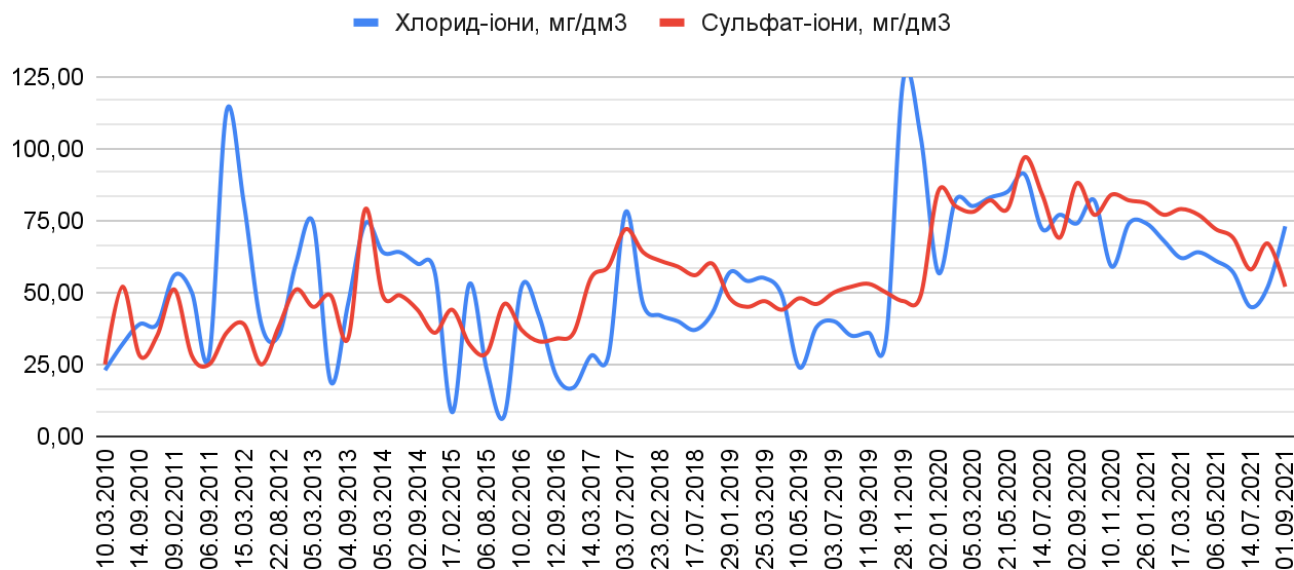

рис. 2.14.

Хімічний склад води на водозаборі м. Коломия, 2010-2021 р. Амоній-іони, мг/дм³

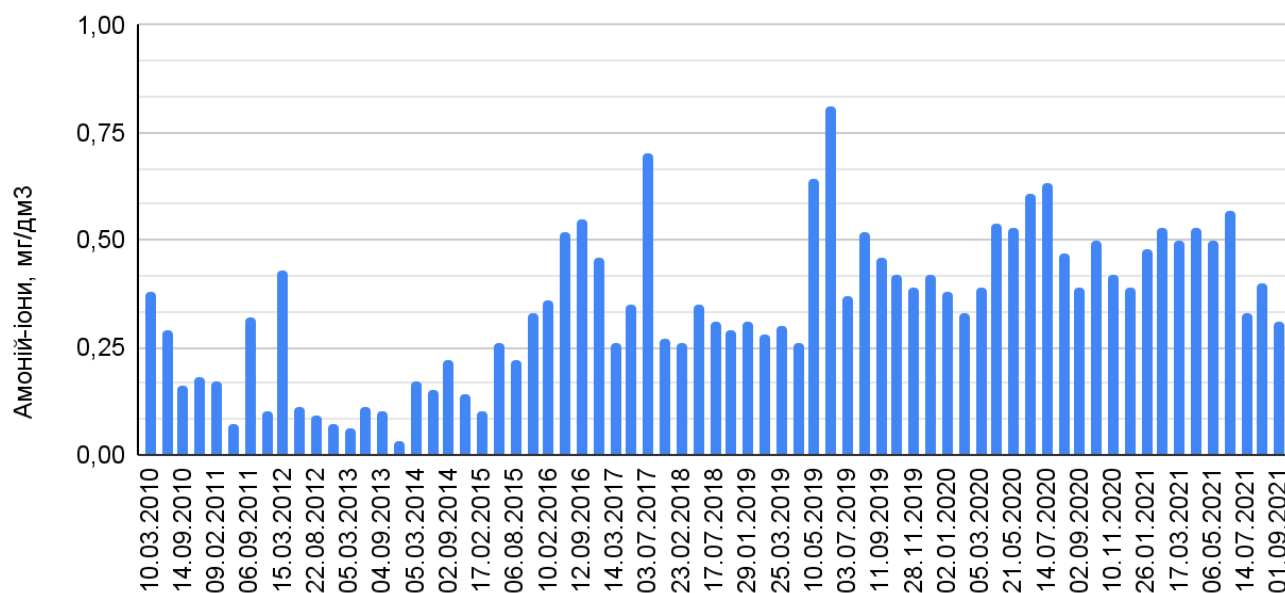

рис. 2.16.

Хімічний склад води на водозаборі м. Коломия, 2010-2021 р. Інші показники.

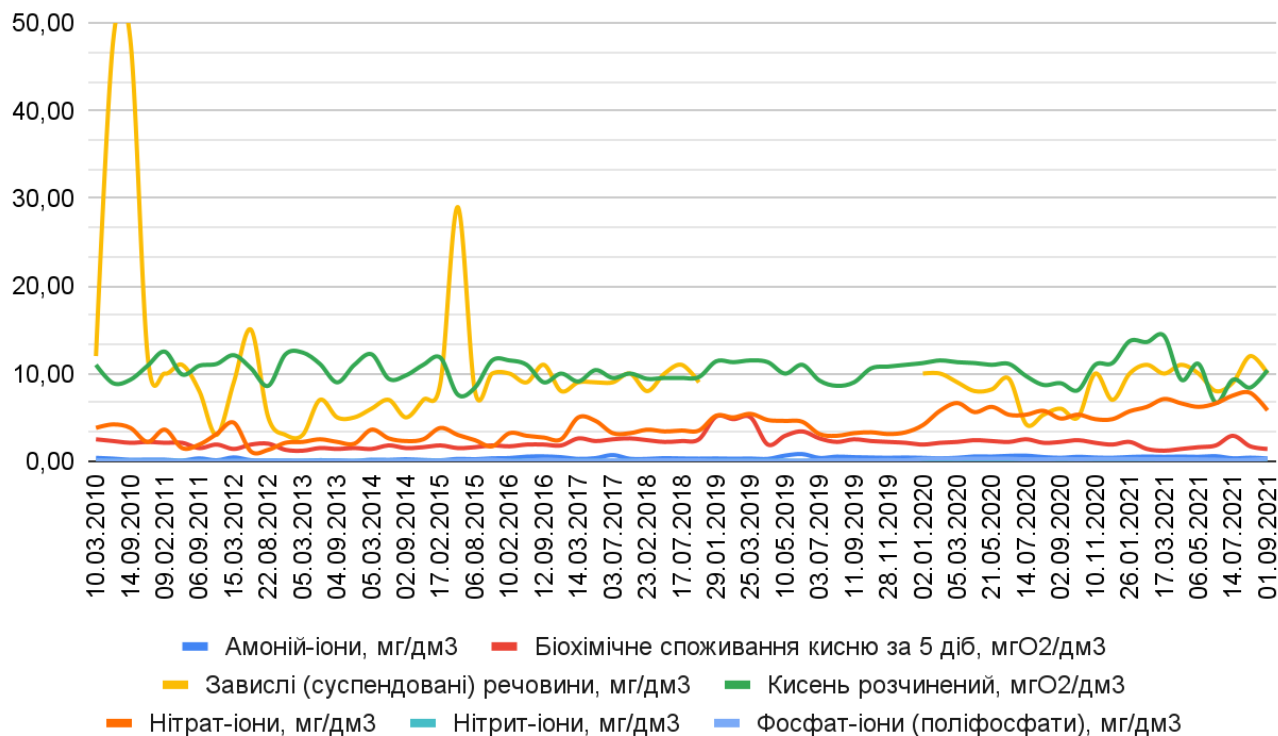

рис. 2.17.

Загалом, протягом останніх десяти років можна побачити тенденцію до збільшення концентрації хлорид- та сульфат-іонів.

Високий вміст хлоридів у воді можливий, як у разі проходження водоносного горизонту через солончакові ґрунти, так і в разі забруднення вод стічними водами різного походження (кухонними відходами та помями, екскрементами людей та тварин, сечею тощо).

У воду сульфати можуть потрапляти внаслідок просочування з ґрунту або ж разом зі стічними водами. Наявність сульфатів у промислових стічних водах пояснюється технологічним процесом на підприємстві, на яких використовується сульфатна кислота (наприклад, виготовлення добрив або хімічних речовин).

Також існує тенденція до збільшення концентрації амоній-іонів, із регулярним перевищенням ГДК. Головними джерелами надходження амонію у водойми є тваринницькі ферми, господарсько-побутові стічні води, поверхневий стік із сільгоспугідь при використанні амонійних добрив, а також стічні води підприємств харчової, коксохімічної, лісохімічної та хімічної промисловості.

Враховуючи зазначене, а також кореляцію між піковими значеннями хлорид-, сульфат- та амоній-іонів, можна зробити висновок про антропогенні причини забруднення, пов'язані із викидами та інфільтрацією в річку Прут стічних вод.

Більше інформації про стан р. Прут знаходиться в регіональних доповідях про стан довкілля в Івано-Франківській області.

Згідно даних Державної служби геології та надр України (<http://www.geo.gov.ua/groundwater/>) у Івано-Франківській області прогнозовані запаси питних та технічних підземних вод складає 754,4 тис. м³ на добу, у тому числі ДКЗ СРСР, УТКЗ, ДКЗ України 292,005 тис. м³ на добу.

Видобуток з прогнозних підземних питних і технічних вод складає 16,561 тис. м³ на добу.

2.3.1. Прогнозовані зміни стану водних об'єктів

Враховуючи інформацію п. 2.1.4.2, існуючу динаміку, прогнозується подальше погіршення стану водних ресурсів через інтенсивне сільське господарство, інтенсивний розвиток туризму та відсутність централізованих систем очистки господарсько-побутових та дощових вод. Зазначені фактори антропогенного тиску, можуть також привести до зокрема порушення екосистем річкового басейну, збільшення ступеня розораності ПЗС, розвитку деградаційних процесів тощо.

Крім того, збільшення нітратів у воді призводитиме до погіршення стану здоров'я населення, зокрема збільшення кількості хворих на метгемоглобінемію, симптоми якої виявляються, передусім, у дітей (синюшність і задуха, нерідко смерть), особливо грудного віку.

Більш точний прогноз зміни стану водойм можливий лише після проведення відповідних польових досліджень.

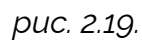
2.4. Стан земельних ресурсів

Ділянка ДДП належить до земель водного фонду.

Режими прибережно-захисних смуг (50 метрів для середніх річок) та водоохоронних зон (переважно не дотримуються) (рис. 2.18-2.20).

рис. 2.18.

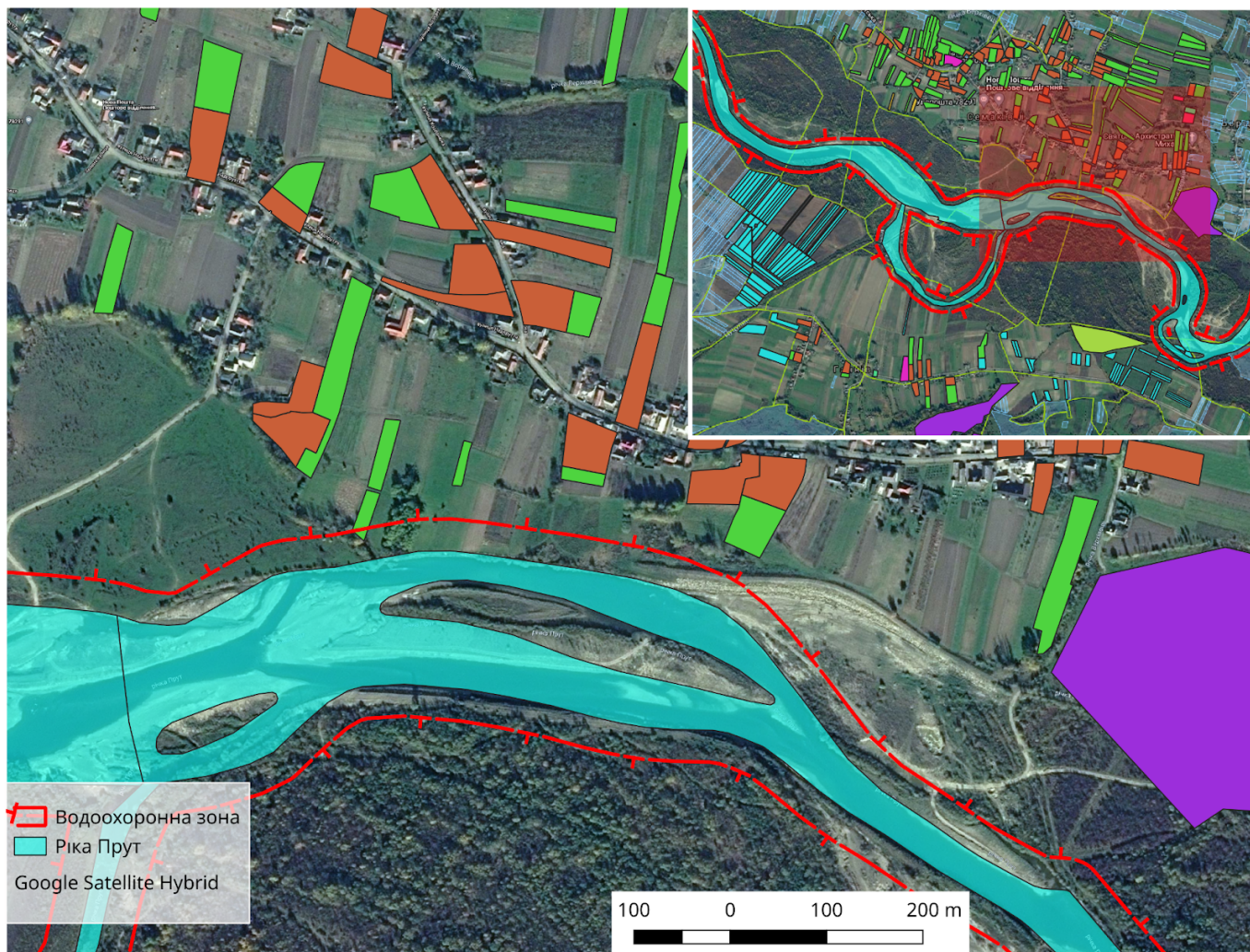

рис. 2.20.

Відповідно до Порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режиму ведення господарської діяльності в них⁵:

Межі водоохоронних зон встановлюються з урахуванням: рельєфу місцевості, затоплення, підтоплення, інтенсивності берегоруїнування, конструкції інженерного захисту берега; цільового призначення земель, що входять до складу водоохоронної зони. {Абзац четвертий пункту 6 виключено на підставі Постанови КМ № 411 від 21.04.2021}

Водоохоронна зона має внутрішню і зовнішню межі. Внутрішня межа водоохоронної зони збігається з мінімальним рівнем води у водному об'єкті. Зовнішня межа водоохоронної зони, як правило, прив'язується до наявних контурів сільськогосподарських угідь, шляхів, лісосмуг, меж заплав, надзаплавних терас, бровок схилів, балок та ярів і визначається найбільш віддаленою від водного об'єкта лінією: затоплення при максимальному повеневому (паводковому) рівні води, що повторюється один раз за десять років; берегоруїнування, меандрування; тимчасового та постійного підтоплення земель; ерозійної активності; берегових схилів і сильноеродованих земель.

Зовнішня межа водоохоронної зони на землях сільських населених пунктів, землях сільськогосподарського призначення, лісового фонду, на територіях водогосподарських, лісгосподарських, рибогосподарських підприємств, а також на землях інших власників та користувачів визначається з урахуванням: зони санітарної

⁵ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/486-96-%D0%BF#Text>

охорони джерел питного водопостачання; розрахункової зони переробки берегів; лісових насаджень, що найбільшою мірою сприяють охороні вод із зовнішньою межею не менш як 1000 метрів від урізу меженного рівня води; усіх земель відводу на існуючих меліоративних системах, але не менш як 200 метрів від бровки каналів чи дамб.

Для гірських і передгірських річок зовнішня межа водоохоронної зони визначається з урахуванням геоморфологічних та гідрологічних умов, а також селевих та зсувних явищ.

2.4.1. Прогнозовані зміни стану земельних ресурсів

Враховуючи характер річки Прут, описаний в п. 2.4.1, можливо спрогнозувати, що незважаючи на загрози сільськогосподарського та містобудівного освоєння, ділянка ДДП і надалі належатиме до земель водного фонду.

2.5. Сучасний стан природно-заповідного фонду та рекреації

2.5.1. Природно-заповідний фонд

Об'єкти ПЗФ на території ДДП відсутні. Найближчий об'єкт ПЗФ - Ботанічний заказник місцевого значення «Іванків», знаходиться на відстані 1 км на південь від території ДДП.

2.5.2. Смарагдова мережа

Об'єкти Смарагдової мережі на території ДДП відсутні.

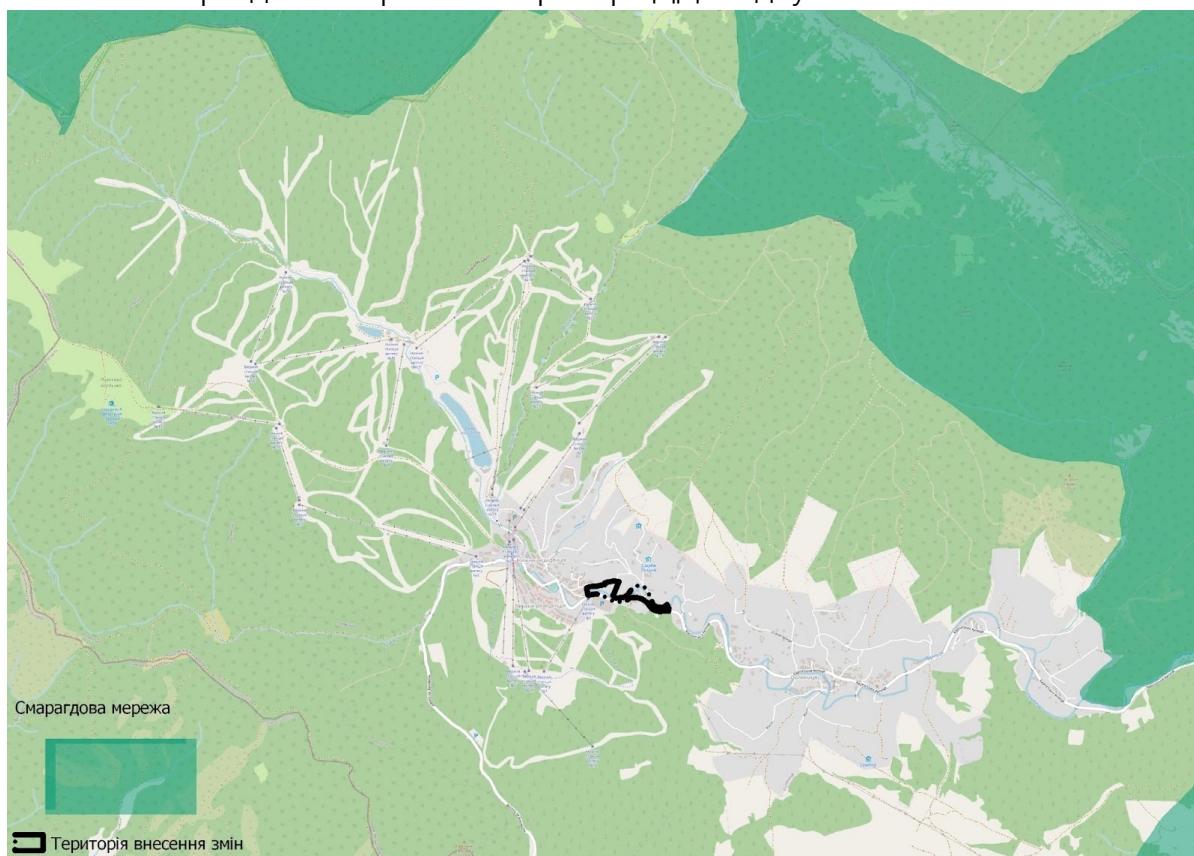

рис. 2.21. Схема розташування територій Смарагдової мережі

Антропогенна діяльність на території Смарагдової мережі регулюється Законом України "Про приєднання України до Конвенції 1979 року про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі".

2.5.3. Локальна екомережа

Відомості про схеми локальної екомережі на території Матеївецької ОТГ відсутні.

Моделювання локальних екомереж потребує ретельного вивчення всіх елементів екомереж і їхнього місцезнаходження, у т.ч. з "винесенням у природу" цих елементів і вирішенням відповідних питань щодо землеустрою тощо.

Згідно Закону України "Про екологічну мережу України" ст.11 [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1864-15>] місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі в межах своїх повноважень забезпечують: розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень; надання відповідно до закону фінансової та іншої підтримки власникам і користувачам земельних ділянок, що знаходяться в межах територій та об'єктів екомережі.

Згідно Закону України "Про екологічну мережу України" ст.5 до складових структурних елементів екомережі включаються: а) території та об'єкти природно-заповідного фонду; б) землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони; в) землі лісового фонду; г) поєдинок лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду; г) землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами; д) землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів; е) інші природні території та об'єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіножаті, луки, кам'яні розсипи, піски, солончаки, земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу природну цінність); е) земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України; ж) території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України; з) частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання - пасовища, луки, сіножаті тощо; и) радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом.

Згідно ЗУ "Про Концепцію збереження біологічного різноманіття України" (далі концепція) біорізноманіття є національним багатством України, яке забезпечує екосистемні та біосферні функції живих організмів, їх угруповань та формує середовище життєдіяльності людини. На жаль, сьогодні біологічне різноманіття втрачається під час забудов, розорювання землі, меліорації, спорудження водосховищ, створення мереж транспортної інфраструктури та здійснення інших видів господарської діяльності. Серед іншого в Концепції створення та упорядкування прибережно-захисних смуг водних об'єктів; збереження лучних та степових систем; інвентаризація місцевих болотних угідь; здійснення заходів, спрямованих на відновлення лісів у місцях їх природного зростання і заліснення нових територій, оптимізація рекреаційного навантаження на лісові масиви тощо визначається як заходи по збереженню біологічного різноманіття.

Прибережно-захисні смуги виконують роль екологічних коридорів, а також збереженню біорізноманіття водних об'єктів. Наявність та дотримання використання і утримання ПЗС дозволяють природі частково нівелювати техногенні явища, зменшувати вплив екологічних катастроф, оздоровче діяти на людину та її оточення, поліпшуючи хімічний склад атмосфери, зменшуючи вплив електромагнітного та радіаційного випромінювання тощо. Водойми зменшують забрудненість повітря, очищають його від пилу та промислових газів, сприяють розсіюванню шкідливих атмосферних домішок тощо.

В межах території ДПТ до локальної екомережі можуть бути включені такі території (згідно "Про екологічну мережу України"):

Землі водного фонду - в тому числі територія Прут та її ПЗС.

2.5.4. Прогнозовані зміни стану природно-заповідного фонду та інших рекреаційних територій

Тиск на території або об'єкти ПЗФ та Смарагдової мережі не передбачається. Прогнозується збільшення антропогенного тиску на р.Прут та її ПЗС через порушення режиму використання прибережної-захисних смуг.

2.6. Поточний стан ґрунтів

Ґрунти ДДП представлені в основному алювіальними піском та гравієм.

2.6.1. Прогнозовані зміни стану ґрунтів

Зміни стану ґрунтів - а саме ущільнення ґрунту, пов'язане із будівництвом берегозахисних споруд.

2.7. Поточний стан рослинного покриву – біотопів

На території ДДП переважає рослинний покрив антропогенного походження - чагарники. На території ДДП біотопи постійних водойм, водотоків та прибережні (EUNIS: D5.21, D2.3), що піддаються постійному антропогенному впливу та руйнації.

Біотопи водойм перебувають під загрозою знищення через недотримання вимог використання територій ПЗС, розорювання земель. Детальна оцінка поточного стану рослинного покриву та біотопів а також прогноз змін біотопів можливі лише після проведення низки польових досліджень.

Чинником, що прямо впливає на стан території ДДП є зменшення лісистості територій вище за течією р.Прут, що призводить до посилення негативних наслідків паводків на території ДДП,

2.8. Основні екологічні проблеми ДДП

Основними екологічними проблемами території ДДП, є:

1. Водні ресурси
 - інтенсивні і часті паводки, що спричиняють економічні збитки для населення громади;
2. Земельні ресурси
 - забруднення території водоохоронних зон стічними водами з вигрібних ям, присадибних ділянок, що знаходяться в межах водоохоронних зон р. Прут;
3. Лісові ресурси, природно-заповідний фонд, рекреація
 - недотримання режиму водоохоронних зон;
4. Поводження з відходами
 - недостатній рівень централізованого вивезення та роздільного збору ТПВ на території громади, забруднення водоохоронної зони побутовими відходами.

2.9. Чинники негативного впливу на довкілля

Нижче визначено існуючі на території розроблення ДДП чинники негативного впливу на компоненти довкілля та проаналізовано шляхи передачі такого впливу. Отриману інформацію, за допомогою геоінформаційного аналізу, структуровано за шляхами передачі впливу.

2.9.1 Акустичне забруднення

Акустичне забруднення на території ДДП пов'язане із зовнішніми факторами і є незначним.

2.9.2. Прогнозовані зміни стану довкілля зі сторони шумового забруднення, якщо документ не буде затверджено

Значних змін у шумовому забрудненні території не передбачається. Негативний вплив на довкілля залишиться на такому ж рівні.

2.9.3. Забруднення атмосферного повітря

Забруднення повітря на території ДДП пов'язане із зовнішніми факторами і є незначним. Джерела забруднення на території ДДП відсутні.

Прогнозовані зміни стану атмосферного повітря, якщо документ не буде затверджено

Значних змін у забрудненні атмосферного повітря не передбачається. Негативний вплив на довкілля залишиться на такому ж рівні.

2.9.4. Електромагнітне забруднення

Електромагнітне забруднення пов'язане із впливом повітряних ЛЕП і є незначним.

Прогнозовані зміни стану довкілля від впливу електромагнітного забруднення, якщо документ не буде затверджено

Змін в електромагнітному забрудненні не передбачається. Негативний вплив на довкілля залишиться на такому ж рівні.

2.9.5. Перенесення забруднюючих речовин із дощовими водами

Основними чинниками впливу є житлова забудова, що знаходиться за течією вище с/г угіддя та промисловість. Шкідливі речовини, що утворюються під час експлуатації цих об'єктів разом із дощовими водами змиваються по поверхні та просочуються в ґрунт і підземні води, а також змиваються із поверхні під час повеней. В залежності від фізико-хімічних властивостей ґрунту та забруднюючих речовин, негативний вплив має різну силу.

Хімічний склад забруднюючих речовин є унікальним для кожного із джерел, тому за умови вибору відповідних індикаторів забруднення є можливим ідентифікувати вплив кожного із джерел.

Інформація про забруднення води р. Прут подана в п. 2.3.

Прогнозовані зміни стану довкілля від забруднення ґрунтів і поверхневих вод чинниками, зазначеними в (2.3.4) якщо документ не буде затверджено

Передбачається продовження тенденції забруднення вод р. Прут чинниками, вказаними в п. 2.1.4. Це матиме прямий вплив на стан р. Прут на території Д

Можлива несанкціонована утилізація відходів у непризначених для цього місцях з високою ймовірністю може призвести до локальних техногенних катастроф, коли високотоксичні речовини забруднюють ґрунт і підземні води до рівня, що унеможливує повноцінну життєдіяльність мешканців на цих територіях.

Забруднення поверхні ґрунту також призводить до накопичення шкідливих речовин, що негативно впливає на природні екосистеми. Проникаючи в ґрунт, забруднені дощові води знижують якість питної води в колодязях та артезіанських свердловинах, які є джерелом питного водопостачання для мешканців зазначеної території. Іншим шляхом впливу забруднення поверхневих вод на здоров'я людей є вирощування сільськогосподарських продуктів на територіях, що знаходяться в зонах накопичення шкідливих речовин, зокрема сполук свинцю та нітратів. Такий комбінований вплив поверхневого забруднення має довгостроковий негативний вплив на здоров'я, викликаючи спектр хронічних захворювань, зокрема метгемоглобінемією.

Індикатори для моніторингу стану довкілля, що враховують специфіку даних об'єктів та методи проведення досліджень наведено у розділі 10 - "Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення".

2.9.6. Проблеми поводження з відходами

Серед низки екологічних проблем, які мають місце в області, гостро стоїть проблема поводження з відходами, які є одним з найбільших забруднювачів навколишнього середовища та негативно впливають на всі його компоненти. Недостатня кількість та технічний стан спеціалізованої техніки ставить під загрозу процес сміттєвидалення. Серед загроз із поводженням з відходами в Матеївецькій громаді та в межах території ДДП є збільшення обсягу господарсько-побутових відходів.

Відомості щодо обсягу відходів, які виробляє село, а також про місця вивезення та утилізації відходів - не надана.

Згідно вимог Водного кодексу (ст.90-101) забороняється скидання у водні об'єкти виробничих, побутових, радіоактивних та інших видів відходів і сміття. Громадянам забороняється забруднювати, засмічувати поверхні водотоків побутовими та іншими відходами, сміттям, нафтовими, хімічними та іншими забруднюючими речовинами.

Серед іншого варто зазначити небезпеку відсутності системи роздільного збору та утилізації відходів. Загальнопоширена практика закопування будівельних та господарських відходів створює небезпеку утворення токсичних сполук металів, зокрема свинцю, кадмію, літію, речовини, що утворюються внаслідок розкладу будівельних та пакувальних матеріалів - стирол, що має канцерогенні та нейротоксичні властивості. Сполуки стиролу змиваються дощовими водами на присадибні ділянки, де місцеві мешканці вирощують харчові продукти. Крім того зазначені сполуки забруднюють ґрунтові води, які використовуються мешканцями для питного водопостачання. Полістирол широко вживається у будівництві, у вигляді утеплювача, як пакувальний матеріал для харчових продуктів. Це може становити пряму загрозу для здоров'я мешканців села, які використовують ґрунтові води з колодязів для пиття та господарських потреб.

Також, несанкціонована утилізація відходів у непризначених для цього місцях з високою ймовірністю може призвести до локальних техногенних катастроф, коли високотоксичні речовини забруднюють ґрунт і підземні води до рівня, що унеможлиблює повноцінну життєдіяльність мешканців на цих територіях.

Прогнозовані зміни стану довкілля від забруднення поверхневих вод чинниками, зазначеними в (п.2.3.5) якщо документ не буде затверджено

Передбачається можливе збільшення в обсягах побутових відходів, що генеруються населенням басейну р. Прут за течією вище. Можливі аварії на складах паливно-мастильних матеріалів можуть призвести до забруднення ґрунтових вод, що унеможлиблює їх використання. Відсутність контролю за вмістом відходів, що стихійно утилізуються може стати причиною техногенних катастроф. У зв'язку із прогнозованими змінами клімату і підвищенням температури, можливі викиди органічних речовин із підприємств та міграція сполук азоту та фосфору з орних земель, можуть спричинити евтрофікацію водойм, замори риби та руйнацію екосистем річок.

Детальніший прогноз змін стану довкілля можливий за умови проведення польових досліджень зазначених об'єктів негативного впливу та аналізу проб води, повітря та ґрунту.

2.9.7. Деградація ґрунтів через водну та вітрову ерозію

Ділянка ДДП знаходиться в заплаві річки. ґрунти сформовані природними алювіальними відкладеннями гравію та піску, сформовані завдяки природному

меандруванню русла. Береги вкриті багаторічною рослинністю і чагарником. Ширина заплави на ділянці проектування - 700-1000м.

Лімітуючим фактором, який виключає активацію і протікання ерозійних процесів є рослинність. Тому ризики водної ерозії приурочені до ареалів, які або не мають рослинного покриву (напр., зриті ділянки), або періодично залишаються без рослинності (рілля, городи).

Водна ерозія найбільш ймовірна на ділянках, де відсутній рослинний покрив із багаторічних рослин, механічний склад ґрунту сприяє його вимиванню, рельєф має круті ухили та сприяє формуванню потужних водних потоків. Негативні ерозійні явища в таких місцях можуть посилюватись такими антропогенними факторами, як відсутність в населення культури ведення будівельних робіт та інтелектуального потенціалу для прогнозування наслідків господарської діяльності.

На ділянці, яку охоплює ДДП, небезпечна водна ерозія відсутня.

2.10. Підсумки розділу 2

Зазначену інформацію систематизовано у вигляді наведеної нижче таблиці із переліком чинників негативного впливу та компонентів довкілля, для яких такий вплив є суттєвим.

Таблиця. 2.2.

Компоненти, що зазнають негативного впливу

Компоненти, що зазнають негативного впливу								
Чинники негативного впливу	Атмосфера повітря	Поверхня води	Ґрунтові води	Підземні води	Ґрунти	Види і біотопи	Образ ландшафту	Клімат
зі сторони житлової забудови - відсутність централізованого каналізування	-	ДВ	інфільтрація ДВ	-	ДВ змив із подвір'їв, зокрема господарських	-		-
зі сторони с/г територій-інтенсивне сільськогосподарське використання земель	-	змив ґрунту разом із хімічними і органічними забруднювачами із ДВ	інфільтрація забруднювачів із ДВ	-	інтенсифікація водної і вітрової ерозії, хімічне забруднення від викидів с/г транспорту, внесення добрив	-	зниження якості ландшафту через низький рівень ландшафтного різноманіття, Р	формування просторів із підвищеною температурою повітря, Т
ДВ - дощові води; АМ - атмосфера (механічне перенесення впливу, запахи та механічні частинки); АЗ - Атмосфера (звукове навантаження); Е - електромагнітне випромінювання; С - світлове забруднення; ЕЗ - естетичне забруднення; Т - теплове забруднення; Р - прямий механічний вплив (руйнування).								

Згідно викладених в табл. 2.2 даних, факторами впливу, що найбільше впливають на довкілля є: забруднення водних об'єктів, зокрема забруднення через відсутність в регіоні сучасної централізованої системи водовідведення та водопостачання.

Компонентами довкілля, що зазнають найбільшого впливу є: поверхневі, підземні води, ґрунти.

Основними каналами передачі зазначеного впливу є: дощові води та забруднення атмосферного повітря.

На зазначені фактори впливу, компоненти довкілля та канали передачі впливу буде звернуто увагу даного документу.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Вплив від частини видів діяльності, що присутні на території ДДП та які поширюється за межі цієї території. Нижче наведено перелік таких видів діяльності та описано їх вплив. Зазначену інформацію систематизовано у вигляді наведеної в кінці розділу таблиці із переліком чинників негативного впливу та компонентів довкілля, для яких такий вплив є суттєвим.

Території за межами ДДП та прилеглі до нього, на які можливе поширення впливу негативних факторів, пов'язаних з господарською діяльністю в межах території розроблення ДДП, характеризуються переважно сільськогосподарським використанням та наявністю ерозивних процесів, можливого забруднення поверхневих водних об'єктів.

3.1. Електромагнітне забруднення

Інформацію про електромагнітне забруднення було викладено в (п.2.9.4). Даний вид забруднення не призводить до значного впливу на здоров'я людей та об'єкти природно-заповідного фонду на прилеглих ділянках до межі розроблення ДДП.

3.2. Проблеми поводження з відходами

Інформацію щодо поводження з відходами було викладено в (п.2.9.6). Вплив даного фактору на території, прилеглі до межі розроблення ДДП відсутній.

3.3. Вплив на об'єкти рекреації поза межами розроблення ДДП

В межах території розроблення ДДП та поруч відсутні об'єкти, віднесені до ПЗФ, ліси або інші цінні території.

Можливий негативний вплив на землі водного фонду, розташовані нижче за течією річки Прут пов'язаний із кумулятивним впливом існуючих та проєктованих берегоукріплень, внаслідок чого дощові води, які раніше під час повеней природним чином акумулювались у заплавах, зменшуючи свою енергію, будуть розливатись нижче за течією річки в місцях сприятливого для цього рельєфу. Це може зашкодити як об'єктам рекреації, так і населеним місцям.

3.4. Підсумки

На даний час основним чинником на території ДДП, що впливає на суміжні території, є природні паводки. Антропогенна діяльність, яка впливає на довкілля відсутня.

4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

4.1. Основні екологічні проблеми

Екологічними проблемами та ризиками впливу на здоров'я людини, які визначено в пп. 2 та 3 і які має врахувати ДДП є:

1. Водні ресурси:

забруднення річки Прут стічними та зворотніми водами.

2. Земельні ресурси:

Антропогенна перетвореність ландшафту в межах ДПТ;

3. Здоров'я населення:

постійний вплив на здоров'я населення може бути пов'язаний відсутністю каналізаційної мережі та погіршення якості водних ресурсів;

4. Лісові ресурси, природно-заповідний фонд, рекреація:

відсутні;

5. Поводження з відходами:

забруднення ґрунтів, ґрунтових вод токсичними речовинами, особливо у місцях захоронення відходів, забруднення р. Прут.

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

5.1 Міжнародні зобов'язання

Основними міжнародними правовими документами щодо CEO є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про CEO) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. Іншими міжнародними зобов'язаннями є:

Конвенція ООН з біологічного різноманіття;

Рамкова конвенція про зміну клімату;

Паризька кліматична угода;

Орхуська конвенція.

Директива 2000/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради "Про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики" від 23 жовтня 2000 року.

5.2. Національні зобов'язання

При розробленні ДДП будуть враховані вимоги чинного національного законодавства в сфері охорони навколишнього середовища та здоров'я людей, зокрема:

- Земельний кодекс України;

- Водний кодекс України;

- Лісовий кодекс України;

5.3. Процедура ОВД

Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття

рішень про провадження планованої діяльності, визначеної частинами другою і третьою статті третьої.

Проектом передбачаються заходи із проведення робіт з розчищення і днопоглиблення русла та дна річок, берегоукріплення, зміни і стабілізації стану русел річок.

Передбачені заходи ДДП підпадають під обов'язкове проходження процедури оцінки впливу на довкілля, зокрема заплановані заходи відносяться до другої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля згідно 10 частини 3 статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Проектні рішення ДДП передбачають (рис 6.1.), зокрема:

розчистка русла р. Прут на довжині 870 м;

будівництво лівобережної водозахисної дамби, на довжині 752 м;

досипка існуючої лівобережної водозахисної дамби до проектного рівня на довжині 248 м;

кріплення верхового укосу лівобережної дамби та частини лівого берега великогабаритним каменем на довжині 450 м;

влаштування водовипуску ТВ-10 – 1 шт.

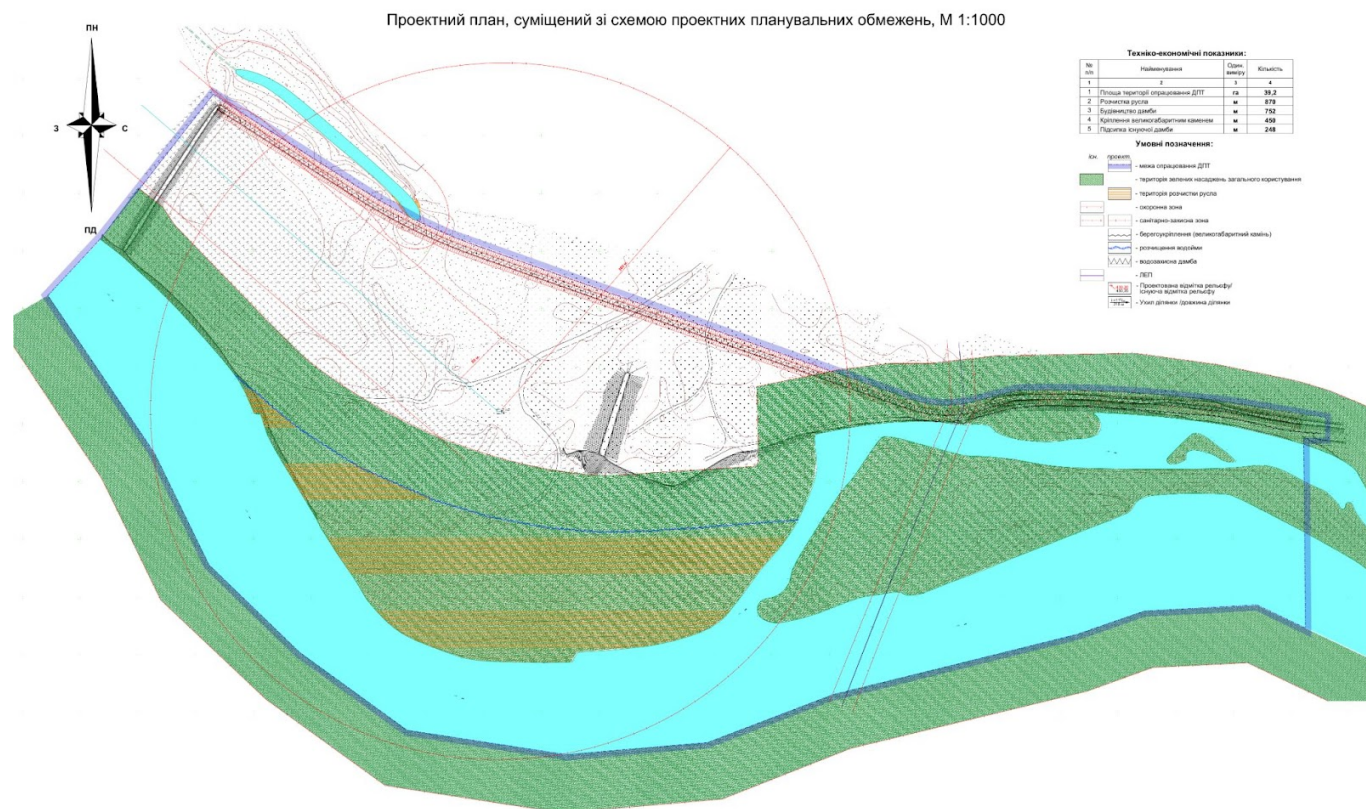

рис. 6.1 Проектний план

Термін реалізації детального плану - 5 років..

Площа території ДДП - 32,9 га.

Далі проаналізовано, яким чином заплановані дії впливатимуть на навколишнє середовище і наскільки значним або критичним є такий вплив, виходячи із природних особливостей території населеного пункту.

6.1. Акустичне забруднення

Акустичний вплив передбачається лише під час виконання будівельних робіт - роботи екскаваторів та бульдозерів. Враховуючи тимчасовий характер робіт, даний вплив буде незначним.

Орієнтовний вплив від роботи техніки із звуковою потужністю 70dB показано на рис. 6.2.

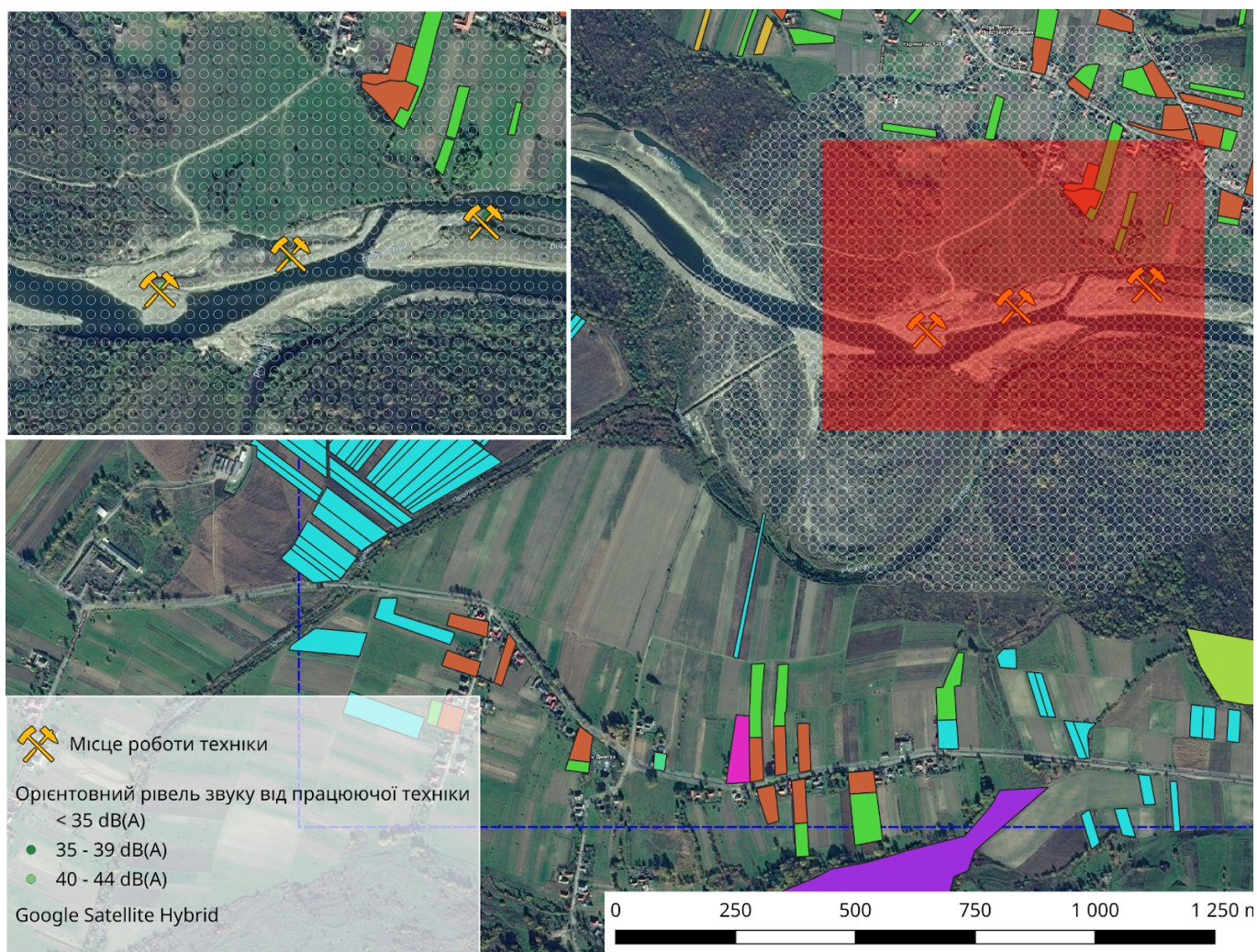

рис. 6.2.

Детальне визначення потенційного рівня шуму в перелічених випадках можливе за умови наявності більш докладної інформації про механізми, що застосовуватимуться під час будівельних робіт.

6.2. Забруднення атмосферного повітря

Проектними рішеннями не передбачається розташування нових об'єктів, які б продукували значні викиди в атмосферне повітря.

В період будівельно-демонтажних робіт викиди забруднюючих речовин в атмосферу можуть здійснюватися від місць проведення земляних, зварювальних та лакофарбових робіт, при роботі автотранспорту, що здійснює будівельно-монтажні роботи.

Так при електрозварюванні в атмосферу можуть викидатись такі речовини: заліза оксид, марганець та його сполуки, кремнію діоксид, фториди добре та погано розчинні неорганічні, фтористий водень, азот діоксид, оксид вуглецю.

При фарбувальних роботах в атмосферу можуть викидатися уайт-спірит, ксилол.

При роботі двигунів автотранспортних засобів виділяються такі забруднюючі речовини: азоту діоксид, азоту оксид, сажа, сірки діоксид, оксид вуглецю, метан, бенз(а)пірен, НМЛОС, вуглецю діоксид.

При здійсненні земляних робіт в атмосферне повітря можуть потрапляти пил неорганічний, що містить діоксид кремнію, в %, 70-20.

Викиди забруднюючих речовин при здійсненні будівельно-монтажних робіт носять тимчасовий характер. Точний розрахунок викидів забруднюючих речовин при виконання будівельних робіт має виконуватися на наступних етапах проектування.

6.3. Тиск на водні об'єкти від проектних рішень

Проектними рішеннями ДДП передбачається розчистка русла р. Прут на довжині 870 м., будівництво лівобережної водозахисної дамби, на довжині 752 м., досипка існуючої лівобережної водозахисної дамби до проектного рівня на довжині 248 м.

Тимчасове забруднення річки Прут можливе внаслідок недотримання технології ведення будівельних робіт.

Основний вплив на природний стан річки Прут чинитиме власне споруд дамби.

Як зазначалось в п. 2.1.4 - меандрування русла є природним акумулятивно-денудаційним процесом, притаманним річці. Меандрування зумовлено як географічними факторами - розташування ділянки в передгір'ї Карпат, так і характеристиками ґрунтів, які складені з наносних (алювіальних) утворень. Ширина заплави річки коливається в межах 0,5-1,0 км, ширина надзаплавної тераси - 1-2 км.

Основним чинником, внаслідок дії якого виникає проблема підтоплення як така, є забудова та сільськогосподарське освоєння першої надзаплавної тераси річки Прут.

Основним природним чинником, що стримує меандрування і дозволяє досягти прогнозованої в часі рівноваги, є багаторічна рослинність надзаплавних терас.

Збереження та розширення багаторічної рослинності дозволяє підтримувати в належному стані ключові екосистемні послуги заплави Дністра - очищення води від токсичних антропогенних речовин, що викидаються підприємствами та господарствами; абсорбцію енергії водного потоку під час повеней, підтримання біорізноманіття локальної екосистеми, яке сприяє сталому сільському господарству.

Як бачимо із космічних знімків (рис 6.3-6.7), найбільше меандрування за 1985-2017 роки відбувалось на ділянках, позбавлених багаторічної рослинності, на яких відбувається орне землеробство та не дотримується режим прибережно-захисних смуг (п.2.4), ділянки 1, 2 рис 6.3.:

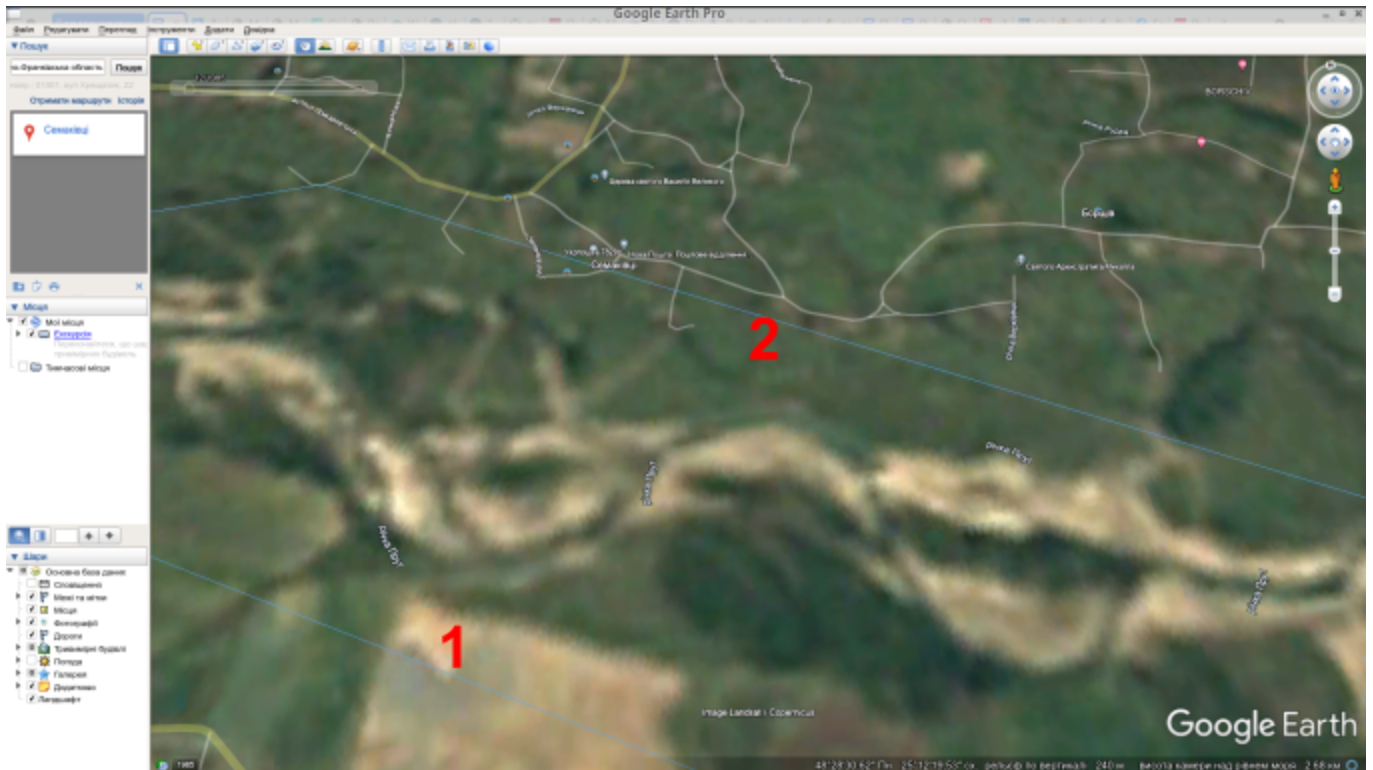

рис 6.3. Грудень 1985 року. Джерело - Landsat

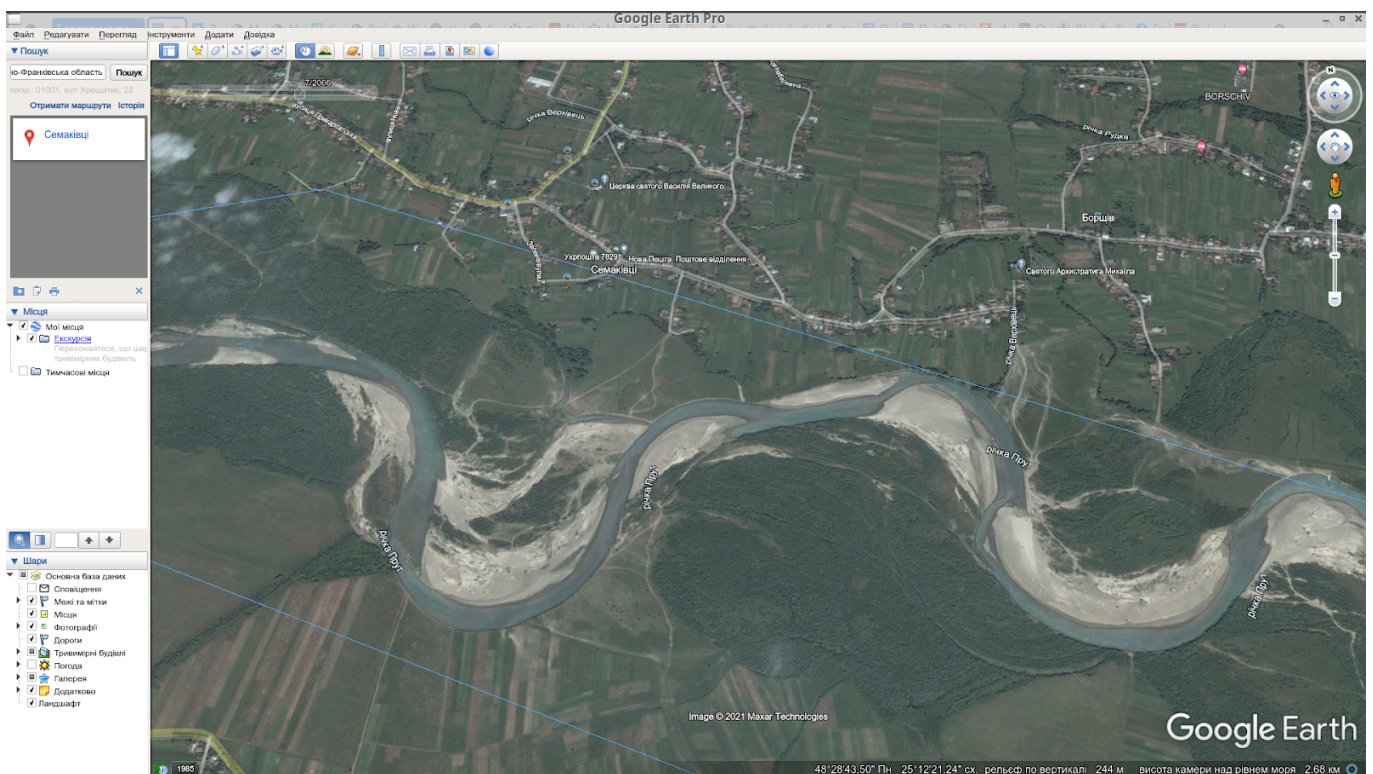

рис. 6.4. Липень 2006 року. Джерело - Махар

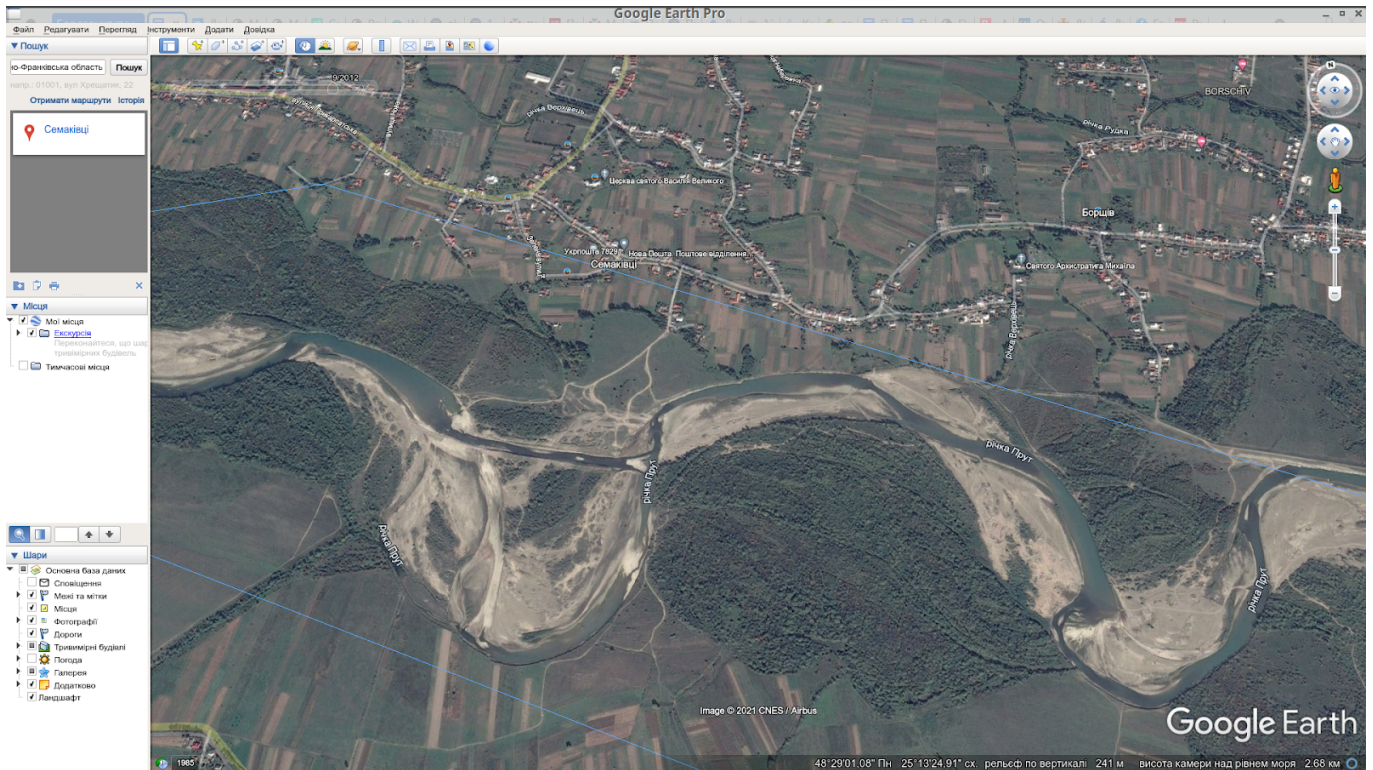

рис 6.5. Вересень 2012 року. Джерело - CNES

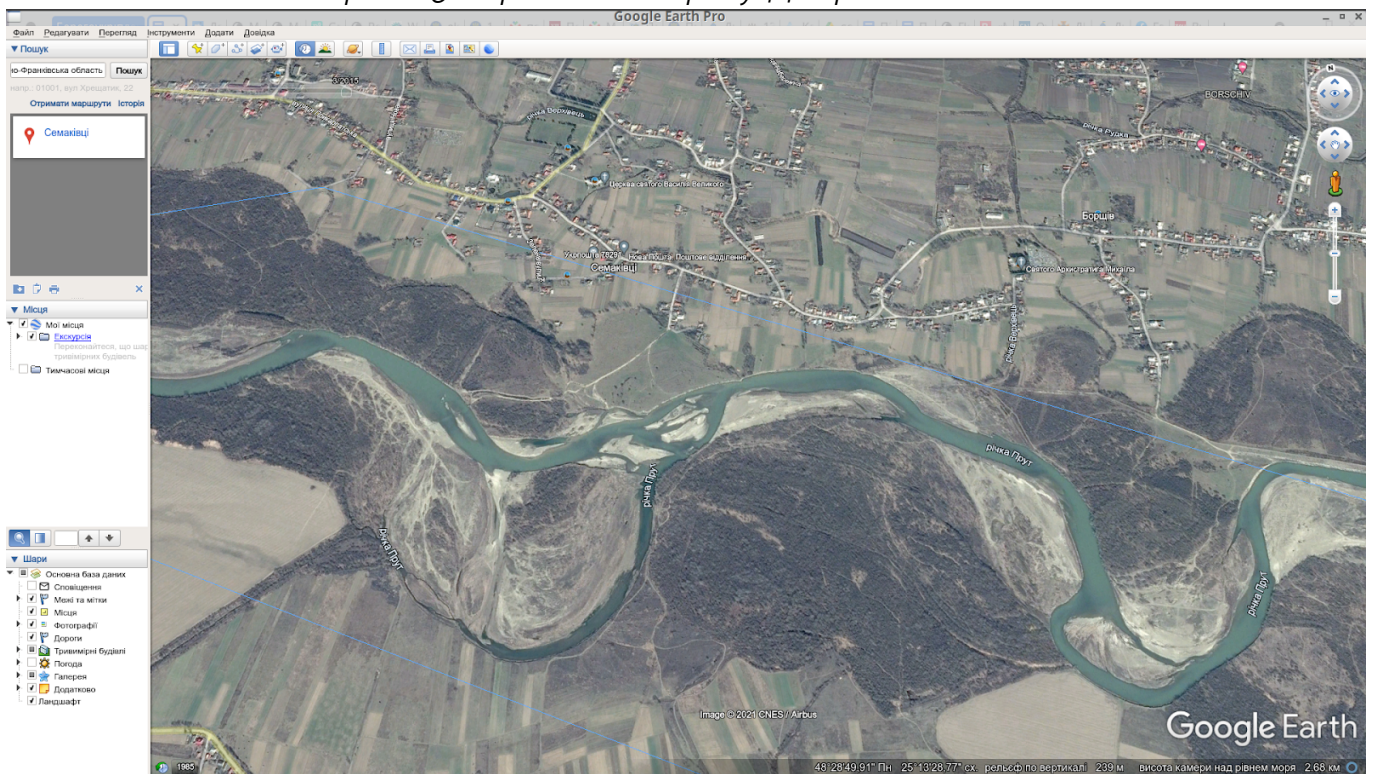

рис 6.6. Березень 2016 року. Джерело - CNES

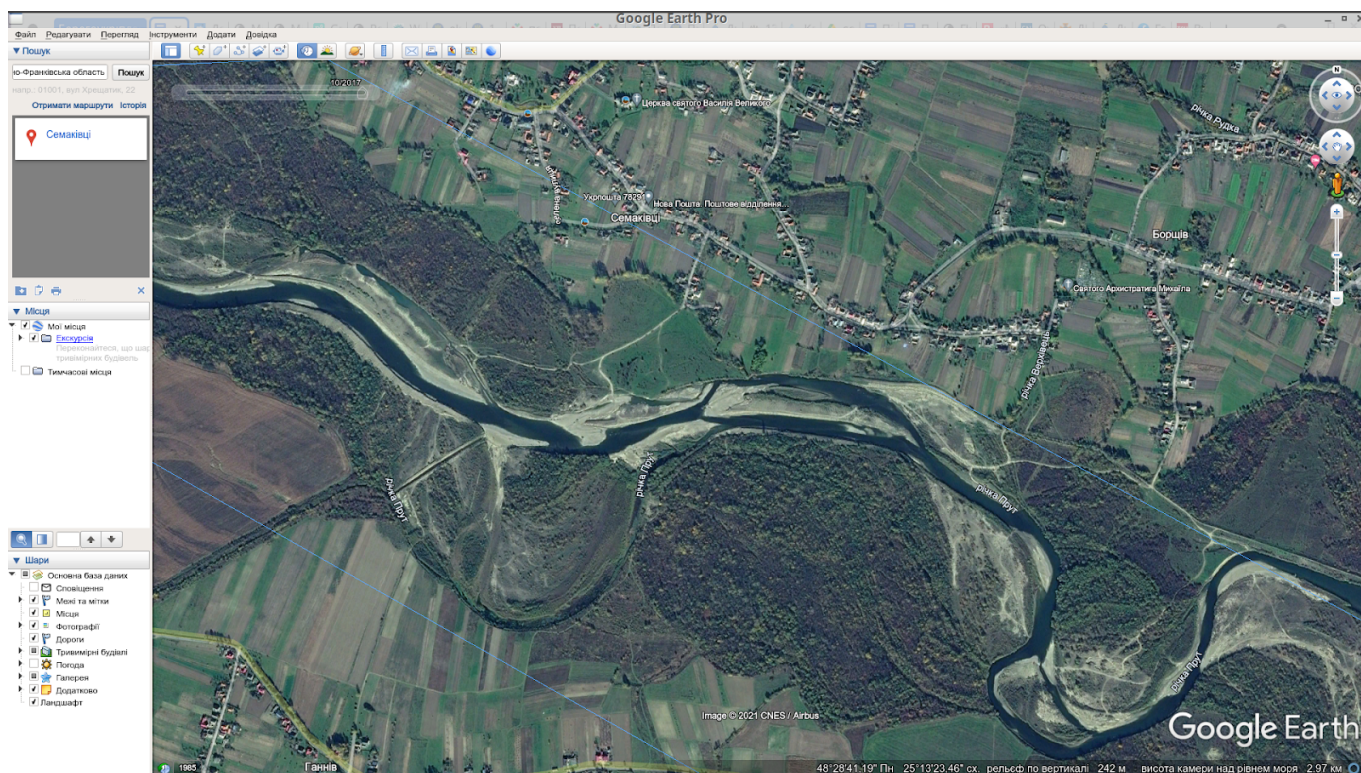

рис 6.7. Жовтень 2017 року. Джерело - CNES

6.4. Можливе забруднення ґрунтів

Потенційними джерелами впливу на ґрунти під час проведення будівельно-монтажних робіт, порушення природного стоку поверхневих вод за рахунок планування території, траншейної прокладки різних дренажних труб тощо, випадкові проливи паливно-мастильних матеріалів.

З метою мінімізації шкідливого впливу на навколишнє природне середовище в період будівництва для зменшення вказаного впливу повинно дотримуватися чинне законодавство.

Індикатори для моніторингу стану довкілля, що враховують специфіку зазначеної діяльності та методи проведення досліджень наведено у розділі 10.

6.5. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення від дії чинників, описаних в пп 6.1-6.4

6.5.1.Короткострокові (1 рік)

Можливий вплив пов'язаний із будівництвом і розглянутий вище.

6.5.2. Середньострокові (3-5 років)

Передбачається впровадження проектних заходів із переважанням антропогенного впливу, описаного в 6.5.

Наявність запропонованих берегоукріплень буде нести позитивний локальний вплив і дозволить уникнути розмивання берегу під час повеней, руйнації споруд на прилеглих територіях та можливих жертв серед мешканців села.

У тому числі вторинні, кумулятивні, синергічні

Варто зазначити, що необґрунтоване зрізання дерев у середньостровій перспективі може зменшити загальну стійкість території до паводків.

6.5.3. Довгострокові (10-15 років) У тому числі вторинні, кумулятивні, синергічні

В довгостроковій перспективі існує можливість розмивання протилежного берегу річки через незворотні зміни в динаміці водного потоку. Це може призвести до локальних соціальних конфліктів, на зразок тих, що вже відбувались у цьому регіоні (<https://kolomyia.today/meshkantsi-nyzhnogo-verbizha-vymagayut-prypynennya-robit-na->

[richtsi-prut-video-58883](https://www.youtube.com/watch?v=KQ5Drxmsvzo) , <https://www.youtube.com/watch?v=KQ5Drxmsvzo>).

Також варто очікувати незначне збільшення кумулятивного впливу на довкілля нижче за течією річки, який додаватиметься до загального впливу усіх існуючих та запроектованих берегоукріплень річки Прут і її притоків вище за течією.

Точний прогноз впливу можливий лише за результатами моделювання поведінки водних мас на території, що має здійснюватись із врахуванням рельєфу заплави і дна річки, отримання даних про ґрунти і стан рослинності на заплавах річки в межах громади.

6.5.4. Тимчасовими наслідками впливу на довкілля та здоров'я людини

є локальний вплив на довкілля та здоров'я людини, що стосується робіт із прокладання інженерних мереж, та будівництва берегоукріплювальних споруд. Для зменшення такого впливу потрібно дотримуватись санітарно-гігієнічних вимог та правил ведення будівельних робіт, діючих на час виконання таких робіт (зокрема ДБН А.3.1-5-2016 або іншого аналогічного, що діятиме на той час).

Під час розробки планувальних рішень необхідно брати до уваги цінність існуючих екосистем як невідновлювального природного ресурсу.

6.6. Електромагнітне забруднення

Електромагнітне випромінювання після реалізації проектних рішень залишаться на існуючому рівні.

6.7. Постійними наслідками реалізації проектних рішень

в контексті впливу зазначених в документі державного планування факторів на компоненти довкілля є:

Покращення економічного стану (зменшення ризиків для господарської діяльності) за рахунок захисту від підтоплення лівобережної ділянки р. Прут.:

Незначне збільшення кумулятивного впливу системи берегоукріплень річки Прут на екосистеми, розташовані нижче за течією..

Детальний аналіз інших вторинних, кумулятивних та синергічних наслідків можливий за умови проведення польових досліджень, та щорічного моніторингу, які достовірно визначають масштаб та силу зазначеного впливу та за потреби слугуватимуть для уточнення цілей та заходів документу державного планування. Для такого аналізу доцільне створення інформаційних моделей навколишнього середовища, що враховуватимуть як локальні, так і глобальні зміни клімату, суспільного укладу та розвиток технологій, що можуть суттєво впливати на реалізацію документа державного планування. У разі виявлення не передбачених цим Звітом наслідків та для їх запобігання, Замовник має дотримуватись п. 1 ст. 17 Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку".

6.8. Вплив на природно-заповідний фонд

Проектні рішення не передбачають розміщення нових територій планової діяльності в межах територій ПЗФ.

6.9. Зміни історико-культурного фонду

Оскільки на території ДДП та поруч відсутні об'єкти, віднесені до історико-культурної спадщини, то тиск на них від проектних рішень не передбачається.

6.10. Підсумки розділу

Відомості наведені в розділі 6 узагальнено в нижче поданій таблиці.

Таблиця 6.1.

Ймовірна оцінка впливу заходів, пов'язаних із реалізацією документу державного планування на довкілля

Чи може реалізація Схеми спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення ситуації
	так	помірний	ні	
Повітря				
Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел			●	
Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел			●	
Погіршення якості атмосферного повітря			●	
Поява джерел неприємних запахів			●	
Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			●	
Водні ресурси				
Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			●	
Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню			●	
Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очищення стічних вод			●	
Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту			●	
Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок			●	
Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму ставків			●	
Зміни напрямку або швидкості потоків підземних вод			●	
Зміни обсягів підземних вод			●	
Забруднення підземних водоносних горизонтів			●	
Відходи				
Збільшення кількості утворюваних ТПВ			●	
Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки ⁶			●	
Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки			●	
Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами			●	
Утворення або накопичення радіоактивних відходів			●	
Земельні ресурси				
Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару	●			
Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			●	
Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель			●	

6

<http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/4942>

Виникнення конфліктів між ухваленими рішеннями ДДП та цілями місцевих громад щодо використання земельних ресурсів			●	
Біорізноманіття та рекреаційні зони				
Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)			●	
Зміни в кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві			●	+
Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому			●	
Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			●	
Будь-який вплив на кількість і якість рекреаційних ресурсів			●	
Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появи естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)			●	
Населення та інфраструктура				
Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території			●	
Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі			●	
Суттєвий вплив на транспортну систему, зміни в структурі транспортних потоків			●	
Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень			●	
Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги			●	
Поява будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			●	
Природно-заповідний фонд				
Тиск з боку житлової забудови			●	
Тиск з боку транспортної інфраструктури			●	
Тиск з боку соціальної інфраструктури або промислових об'єктів			●	
Історико-культурна спадщина				
Тиск з боку житлової забудови			●	
Тиск з боку транспортної інфраструктури			●	
Тиск з боку соціальної інфраструктури або промислових об'єктів			●	

Інше				
Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів			●	
Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу			●	
Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії			●	
Суттєве порушення якості природного середовища			●	+
Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва			●	
Поява можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому		●		
Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викликать значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний вплив на добробут людей			●	

7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

7.1. Заходи щодо зменшення впливу забруднення атмосферного повітря

ДДП пропонує додаткове озеленення споруди дамби. Під час будівельних робіт необхідно дотримуватись вимог ДБН А.3.1-5-2016 та інших нормативно-правових документів, що регламентують будівництво.

7.2. Заходи щодо зменшення впливу шумового забруднення

Не потрібні.

7.3. Заходи щодо зменшення впливу електромагнітного забруднення

Не потрібні.

7.4. Заходи щодо зменшення забруднення ґрунтів та поверхневих вод

Під час будівельних робіт необхідно дотримуватись вимог ДБН А.3.1-5-2016 та інших нормативно-правових документів, що регламентують процедуру будівельних робіт.

7.5. Заходи щодо зменшення негативних чинників на біорізноманіття

Дотримання вимог Водного кодексу України щодо режиму використання прибережно-захисних смуг.

Висадка ендемічних дерев на заплавній терасі р. Прут для попередження подальшого розмивання берегів.

Недопущення містобудівного та сільськогосподарського освоєння заплавної тераси річки.

В середньостроковій перспективі Матеївецькій громаді доцільно виконати

математичне моделювання поведінки водних мас під час повеней на території громади.
Таке моделювання дозволить

7.6. Заходи щодо зменшення впливу негативних чинників на здоров'я людини

Додаткові заходи не потрібні. Реалізація ДДП призведе до зменшення ризиків для здоров'я мешканців під час повеней.

7.7. Екологічні політики, що сприятимуть збільшенню біорізноманіття та сталому розвитку

В середньостроковій перспективі Матеївецькій громаді доцільно виконати математичне моделювання поведінки водних мас під час повеней на території громади.

Таке моделювання дозволить визначити найбільш вразливі в середньо- і довгостроковій перспективі місця на території громади. Превентивні заходи в таких місцях дозволять уникнути значних видатків у майбутньому.

Таке моделювання доцільно виконувати у геоінформаційних системах за допомогою стандартних алгоритмів наукового програмного забезпечення SAGA⁷, GRASS⁸, HEC-RAS⁹. Зазначене програмне забезпечення розповсюджується на умовах безкоштовних ліцензій, тому не потребує витрат на моделювання.

Також доцільно переглянути політику щодо мешканців, що самовільно розорюють землі водного фонду і та знищують деревну рослинність.

Доцільно розробити і оприлюднити карту екологічних ризиків у громаді, що дозволить застосувати до порушників режиму прибережно-захисних смуг м'які фіскальні заходи - збільшення ставки страхових внесків або взагалі відмову від страхування від стихійних лих тої діяльності, яка розташована на землях водного фонду. На рівні громади рекомендується для підвищення рівня обізнаності населення та підвищення екологічної свідомості зміцнити систему інформування населення щодо оперативного висвітлення екологічних питань, створити та або/впроваджувати шкільні та позашкільні освітні програми для молоді із долученням слухачів навчальних закладів до моніторингу стану біотопів, що існують на території громади, програми із вивчення біорізноманіття громади та Карпатського регіону загалом.

Доцільно розробити схему екомережі громади, відповідно до абзацу б) підпункту 2 пункту 2 Указу президента України №111/2021 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»".

8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ

8.1. Вихідні дані для виконання оцінки

Для виконання стратегічної екологічної оцінки проекту "Детальний план території по об'єкту "Нове будівництво берегозакріплювальних споруд на р.Прут в с.Семаківці Матеївецької сільської ради Івано-Франківської області" використано наступні вихідні дані:

Дані топографічного знімання території в масштабі 1:500 в форматі .pdf;

Пояснювальна записка проекту ДДП;

Пояснювальна записка робочого проекту «Нове будівництво берегозакріплювальних споруд на р. Прут в с. Семаківці Матеївецької сільської ради

⁷ <http://www.saga-gis.org/>

⁸ <https://grass.osgeo.org/>

⁹ <https://www.hec.usace.army.mil/software/hec-ras/>

Івано-Франківської області»/

Проект Плану управління пілотним річковим басейном Прута¹⁰;

Статистичні дані екологічного стану Івано-Франківської області за 2017-2020 рр. [www.if.gov.ua] та інших відкритих джерел;

Вимоги діючих Державних будівельних норм та санітарних правил.

8.2. Використані інструменти та методики¹¹

Для аналізу території буде використано логічні (індукції, дедукції, експертних оцінок, аналогії) та формалізовані (статистичний, екстраполяції) методи прогнозування;

Аналітичні методи :

'An aspect driven kinematic routing algorithm',

in: Parsons, A.J., Abrahams, A.D. (Eds.), 'Overland Flow: hydraulics and erosion mechanics', London, 147-175 у геоінформаційній системі SAGA GIS.;

An algorithm for generating geometric buffers for vector feature layers, Sumeet Bhatia, Viral Vira , Deepak Choksi & P. Venkatachalam Geo-spatial Information Science, Volume 16, 2013 - Issue 2, за допомогою ГІС QGISgp.

8.3. Планувальні альтернативи

В процесі стратегічної екологічної оцінки розглядався базовий варіант просторових альтернатив розвитку території дії ДДП, який не передбачає змін в просторовому плануванні (розділ 2).

На основі аналізу отриманих вихідних даних було визначено перелік основних проблем, наявних на території села, розглянуто існуючий стан та прогнозовано його зміни в разі, якщо не буде вжито заходів із ліквідації основних проблем території. Наслідки розглянуто в розділі 2.

Основними варіантами просторового розвитку території, який розглянуто під час стратегічної екологічної оцінки був проект «Нове будівництво берегозакріплювальних споруд на р. Прут в с. Семаківці Матеївецької сільської ради Івано-Франківської області», надані ФОП Микуляк, графічні матеріали яких є додатком до цього Звіту.

Розглянуто додатковий варіант просторового розвитку території із інтенсивним озелененням прибережно-захисної смуги річки та облаштуванням пішохідної зони вздовж її берега.

8.4. Фактори, які не було враховано під час підготовки звіту

Не враховано характеристики кумулятивного впливу на довкілля системи берегоукріплень ріки Прут і її притоків, через відсутність достовірних даних, зокрема геопросторових даних..

9. УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ

Серед факторів, що ускладнили проведення стратегічної екологічної оцінки можна виділити наступні:

- Відсутність атрибутів в складі наданого набору геопросторових даних в електронному вигляді та його невідповідність вимогам ДБН Б.1.1-16_2013 "Склад та зміст містобудівного кадастру" щодо атрибутивного складу, що призводить до неповноти даних та зниження рівня достовірності результатів аналізу даних. Некоректна привязка

¹⁰

http://blacksea-riverbasins.net/sites/default/files/RBMP%20Prut%20UA%2015%20May%20fin%20ukr_1.pdf

¹¹ На частину методик, що використані для аналізу, виконано посилання у тексті цієї записки.

частина наданого набору геопросторових даних.

- Відсутність даних кумулятивного впливу на довкілля системи берегоукріплень ріки Прут і її притоків, внаслідок чого за основу для розрахунку впливу таких факторів було взято узагальнені нормативні значення;
- Відсутність даних щодо стану ґрунтів, внаслідок чого вплив негативних чинників на даний компонент довкілля розраховувався опосередковано і вимагає додаткової перевірки.
- Неповнота оцінки проблем довкілля та пріоритизації таких проблем, пов'язані з недостатньою взаємодією суб'єктів, прямо та опосередковано пов'язаних із територією, на яку розробляються Генеральні плани.
- Обмеженість даних топографічного знімання, незначною територією розроблення ДПТ. Дослідження впливу обмежується наданою топомною.

10. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

10.1. Вибір екологічних показників

Екологічні показники є основним інструментом для проведення оцінки стану навколишнього середовища в країнах Східної Європи, Кавказу та Центральної Азії. Вибрані належним чином показники, що базуються на достатніх часових рядах даних (часові тренди), можуть не тільки відображати основні тенденції, але й сприяти аналізу причин та наслідків екологічної обстановки, що склалася. Також дозволяють спостерігати за ходом здійснення та ефективністю екологічної політики в країнах.

В залежності від ролі показника в оцінці конкретного питання показники класифікуються за схемою Європейської агенції з навколишнього середовища PC-T-C-B-P (DPSIR): Рушійні сили – Тиск – Стан – Вплив – Реагування.

PC – Рушійні сили (Driving force) – соціально-економічні фактори та види діяльності, що посилюють або зменшують навантаження на довкілля.

T – Тиск (Pressure) – пряме антропогенне навантаження на довкілля, що здійснюється через викиди та скиди забруднюючих речовин, використання природних ресурсів.

C – Стан (State) – відносяться до поточного стану та тенденцій змін навколишнього середовища, що включають також параметри якості основних складових довкілля.

B – Вплив (Impact) – наслідки зміни довкілля для здоров'я населення, наслідки для природи та біорізноманіття.

P – Реагування (Response) – конкретні дії, що спрямовані на вирішення екологічних проблем.

Згідно системи аналізу за цієї схемою, соціальний і економічний розвиток збільшує тиск на довкілля і, як наслідок, спричиняє зміни довкілля - наприклад, створення адекватних умов для здоров'я, доступності ресурсів і біорізноманіття. Нарешті, це призводить до протистояння людського здоров'я, екосистем і матеріалів, які можуть спричинити негативну соціальну реакцію, що підтримується рушійними силами через тиск на довкілля або фактори впливу безпосередньо, через адаптацію або запобіжні дії¹².

В цьому звіті було проаналізовано рушійні сили, їх тиск на середовище та вплив а також запропоновано варіанти реагування.

В цьому розділі перелічено заходи із моніторингу стану довкілля, зокрема технічні та організаційні, необхідні для контролю сили та масштабу впливів, визначених цим

¹² <https://menr.gov.ua/content/ekologichni-pokazniki.html>

документом. Метою моніторингу є відслідковування зв'язку між змінами навколишнього середовища та причинами, що викликали такі зміни, для своєчасного та ефективного коригування процесів, що спричиняють негативний вплив на довкілля та здоров'я мешканців громади.

Моніторинг здійснює замовник ДДП відповідно до Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабміну №1272.

Моніторинг доцільно здійснювати не лише для ділянки ДДП., але й для всієї території Матеївецької громади..

10.2. Заходи щодо моніторингу впливу забруднення атмосферного повітря

Не потрібно.

10.3. Заходи щодо моніторингу шумового забруднення

Не потрібно.

10.4. Заходи щодо моніторингу електромагнітного забруднення

Не потрібно.

10.5. Заходи щодо моніторингу впливу на водні об'єкти

Моніторинг фізичного стану берегової лінії та дамби зокрема в місцях, вказаних на рис. 10.1.

10.6. Заходи щодо моніторингу впливу негативних чинників на здоров'я людини

Не потрібно.

10.7. Місця для моніторингу

Для ефективного моніторингу стану довкілля прибережних територій громади і території ДДП зокрема, необхідно проводити регулярні дослідження стану русла ріки Прут, у місцях найбільш вірогідного негативного впливу. Для перелічених в розділах. 2, 6 об'єктів, такі місця визначено під час стратегічної екологічної оцінки і наведено на рис. 10.1

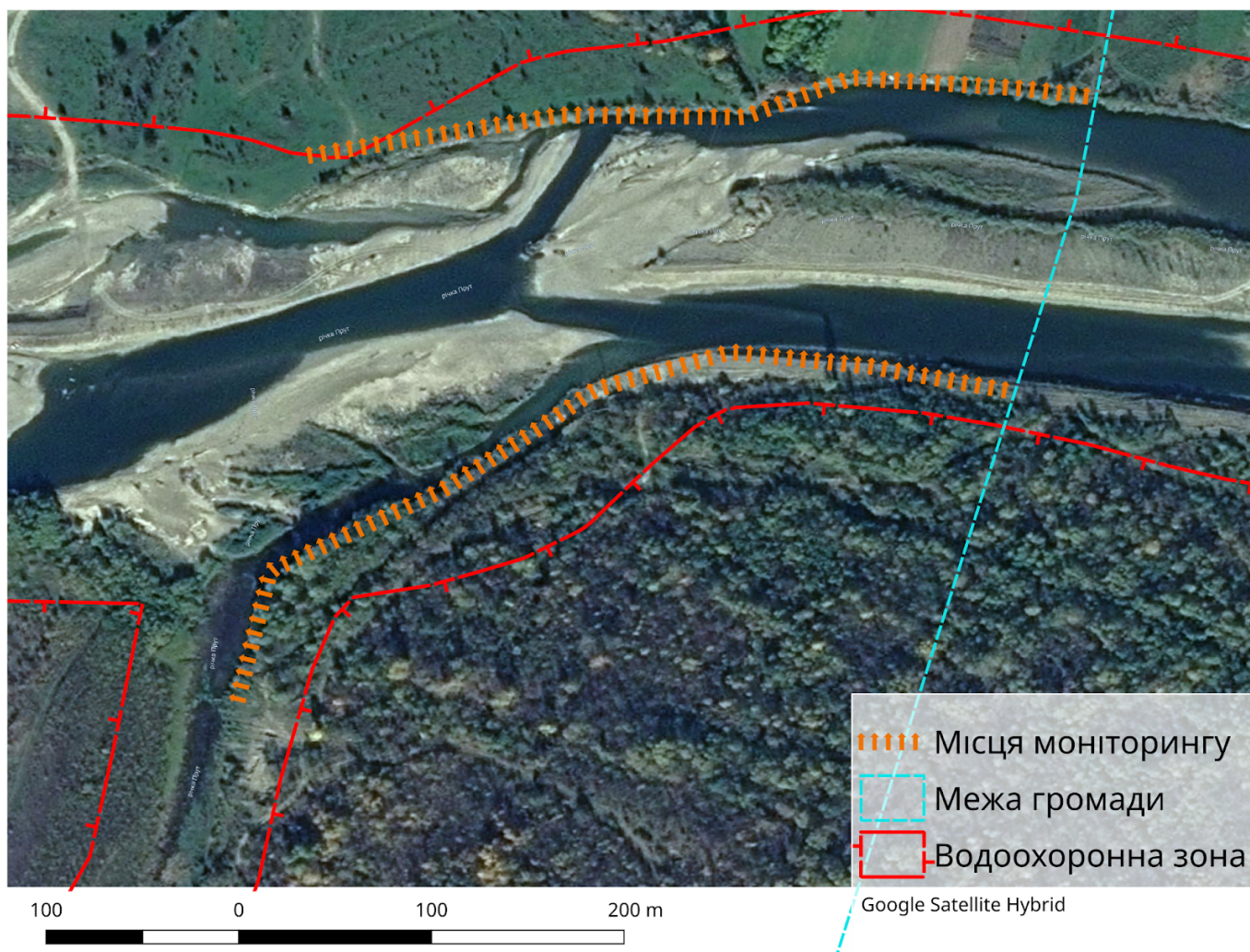

рис. 10.1. Рекомендовані місця моніторингу стану довкілля

10.8. Обробка даних

Зазначені вище заходи із моніторингу стану довкілля повинні забезпечити можливість тривалого зберігання отриманої інформації, відслідковування сезонних та багаторічних тенденцій зміни стану навколишнього середовища, легкої та однозначної ідентифікації джерел забруднення. Результати даних моніторингу не повинні містити інформації з обмеженим доступом та мають бути публічними.

Збір отриманих даних, їх порівняння та динаміку змін доцільно проводити за допомогою геоінформаційних систем, що поєднують дані містобудівного та земельного кадастрів території із інструментами аналізу таких даних.

10.9. Моніторинг виконання документу державного планування за статистичними показниками

Окрім моніторингу фізичних показників території, державні та міжнародні зобов'язання вимагають моніторингу наслідків виконання ДДП за низкою статистичних показників, зокрема індикаторів виконання Цілей сталого розвитку. В таблицях нижче наведено рушійні цілі, компоненти довкілля та індикатори моніторингу впливу перших на другі. Такий статистичний моніторинг доцільно проводити узагальнено, на рівні ОТГ, для врахування кумулятивного та синергетичного впливу цього та інших документів державного планування на довкілля громади.

Таблиця 10.1.

Рушійні сили, тиск та індикатори моніторингу впливу

	Компоненти довкілля, які зазнають впливу
--	--

Рушійні сили	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Природоохоронні території	Біорізноманіття	Генерація відходів
Механічний вплив із регулювання русла річки				I-1	I-2	I-3	

Таблиця 10.2.
Перелік індикаторів

Номер в таблиці 10.1.	Індикатор	Визначення	Джерело
I-1	Кількість порушень режиму прибережно - захисних смуг	Кількість порушень режиму прибережно - захисних смуг	Статистична звітність контролюючих органів
I-2	Індикатор, що корелює з індикатором ЦСР № 15.2.1 - пропорція озелених територій в громаді	площа фактичних озелених територій поділена на площу території громади. Площа фактично озелених територій визначається за індексом NDVI - густа багаторічна рослинність	дані дистанційного зондування землі (космоснімки Sentinel 2)? інформація про площу території громади, Дані земельного кадастру громади
I-3	Індикатор, що корелює з індикатором ЦСР № 15.1.3 - Пропорція територій екомережі в громаді	площа фактичних територій екомережі поділена на площу території громади.	Дані земельного кадастру громади

10.10. Додаткова інформація щодо моніторингу довкілля

Перелік заходів із моніторингу не є вичерпним та може коригуватись відповідно до результатів щорічного моніторингу наслідків виконання ДДП. Основною ціллю зазначеного в цьому розділі моніторингу довкілля є охорона здоров'я людей, сталий розвиток місцевої громади, збереження та відновлення біологічних ресурсів території, що в свою чергу дозволить забезпечити життєві потреби майбутніх поколінь мешканців громади.

Згідно ЗУ "Про стратегічну екологічну оцінку" ст.17 замовник СЕО у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

11. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Реалізація проекту ДДП не несе транскордонних наслідків для довкілля.

12. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦІЄЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Оцінка проводилась в процесі розробки проекту «Нове будівництво берегозакріплювальних споруд на р. Прут в с. Семаківці Матеївецької сільської ради Івано-Франківської області», тому проведені в рамках СЕО консультації і виконаний аналіз має бути використано для оптимізації ДДП з точки зору впливу на довкілля, у тому числі на здоров'я населення.

За підсумками СЕО були запропоновані заходи щодо покращення стану навколишнього природного середовища, серед яких в першу чергу зменшення негативного впливу на житлову зону села, рекреаційний потенціал та історичний ареал. З метою визначення потенційного негативного впливу планової діяльності на стан довкілля, а також можливих конфліктів з цілями екологічної політики, зазначеними в інших документах стратегічного характеру, були проаналізовані пояснювальну записку ДДП. Така оцінка дозволила сформулювати ряд пріоритетних заходів щодо попередження, скорочення або зниження передбачуваних наслідків негативного впливу на стан довкілля, у тому числі здоров'я населення. Запропоновано незначні доповнення до проекту ДДП, зокрема в частині організації збору даних про стан території, що дозволить зменшити антропогенний вплив на екосистеми громади.

Таким чином, Матеївецька сільська рада повинна забезпечити реалізацію наступних заходів:

- в першу чергу, забезпечення заходів із моніторингу стану довкілля, описані в розділі 10 Звіту;
- встановлення водоохоронних та прибережних захисних смуг, їх інтенсивне озеленення відповідно до вимог діючих санітарних норм і правил;
- забезпечити розроблення локальної схеми екомережі громади (вимоги ст. 11 Закону України „Про екологічну мережу”) згідно з Методичними рекомендаціями щодо розроблення регіональних та місцевих схем екомережі, затвердженими наказом Мінприроди від 13.11.2019 No 604;
- впровадження системи моніторингу стану довкілля громади, інтегровану із системою містобудівного кадастру.

Додаток 1

Лише для проекту "Нове будівництво водозахисних дамб та регулювання річок Сопівка, Лючка та Пістинька для захисту від підтоплення та затоплення с. Нижній Вербж Колонийського району Івано-Франківської області"

ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ

СВІДОЦТВО

про підвищення кваліфікації
видане
Бойку Олексію Юрійовичу

в тому, що він

з " 29 " березня 20 21 р.

по " 31 " березня 20 21 р.

прослухав(ла) курс з підвищення кваліфікації

"Основні вимоги з підготовки та оформлення суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля"

(24 аудиторних години)

Опрацював такі теми:

1. Організаційно-правові основи проведення процедури оцінки впливу на довкілля в Україні.
2. Сфера застосування оцінки впливу на довкілля.
3. Критерії визначення діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля.
4. Основні вимоги до складання звіту з оцінки впливу на довкілля.
5. Громадське обговорення планової діяльності, яка підлягає оцінці впливу на довкілля. Оформлення їх результатів.
6. Порядок передачі документації щодо отримання висновку з оцінки впливу на довкілля. Порядок користування реєстром з оцінки впливу на довкілля.
7. Основні положення та вимоги до процедури здійснення стратегічної екологічної оцінки проектів документів державного планування.
8. Оскарження в судовому порядку рішень, дій чи бездіяльності у процесі здійснення оцінки впливу на довкілля.
9. Основні порушення законодавства про оцінку впливу на довкілля. Види санкцій та порядок їх накладання.

Перший проректор з науково-педагогічної роботи

Г. С. Фінін

м. Київ " 31 " березня 20 21 р.

Регістраційний № 25-01

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ
ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ

СВІДОЦТВО
про підвищення кваліфікації
видане
Максимовій Юлії Сергіївні
в тому, що вона
з " 29 " березня 20 21 р.
по " 31 " березня 20 21 р.
прослухав(ла) курс з підвищення кваліфікації
**"Основні вимоги з підготовки та оформлення суб'єктом господарювання
звіту з оцінки впливу на довкілля"**
(24 аудиторних години)
Опрацювала такі теми:

1. Організаційно-правові основи проведення процедури оцінки впливу на довкілля в Україні.
2. Сфера застосування оцінки впливу на довкілля.
3. Критерії визначення діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля.
4. Основні вимоги до складання звіту з оцінки впливу на довкілля.
5. Громадське обговорення планової діяльності, яка підлягає оцінці впливу на довкілля. Оформлення їх результатів.
6. Порядок передачі документації щодо отримання висновку з оцінки впливу на довкілля. Порядок користування реєстром з оцінки впливу на довкілля.
7. Основні положення та вимоги до процедури здійснення стратегічної екологічної оцінки проектів документів державного планування.
8. Оскарження в судовому порядку рішень, дій чи бездіяльності у процесі здійснення оцінки впливу на довкілля.
9. Основні порушення законодавства про оцінку впливу на довкілля. Види санкцій та порядок їх накладання.

Перший проректор з науково-педагогічної роботи

М.П. **Г. С. Фінін**

м. Київ " 31 " березня 20 21 р. **Реєстраційний № 25-03**

